

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber pandectarum medicinae

Matthaeus <Silvaticus>

[Venedig], 10. Okt. 1480

Sequitur de S

[urn:nbn:de:bsz:31-316129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316129)

Et qñ comeduntur folia eius sola: aut cū ficub⁹ sic
 cis et nucibus auferunt nocumētia medicinarum
 mortiferarū. et est vltima medicina cōtra maliciā
 venenoz: qñ administratur sicut diximus. Et qñ
 comeduntur et bibuntur ruta: semper abscondit sper
 ma. et qñ coquitur cū aneto sicco: et sumitur sedat
 tortiones. et qñ administratur in hūc modū cōfert
 dolozi capitis et dolozi pectoris et asmatis et tussi et
 apostemati pulmonis et sciaticæ et doloibus iun
 curarū et rigoribus. Et qñ coquitur in oleo: et po
 nitur in dysteribus: cōfert inflationi matricis et i
 flationibus et doloibus recti intestini. Et qñ terit⁹
 et cōficatur cum melle et linitur supra collum ma
 tricis: cōfert dolozi eius et suffocationi matricis.
 Et qñ coquitur i oleo et bibitur: occidit et expellit
 lūbicos. et cōficatur cū melle: et fit emplastrū do
 lozi iunctuarū et dolozi ex concussioe. et fit empla
 strū cum ea et ficubus hydropisi carnosio. Et qñ
 coquitur cū vino usq; ad cōsumptionē mediocritatis
 vini: et bibitur: cōfert speciei humide hydropisis.
 Et qñ comeduntur sola sicut ē: aut salita acuit visū.
 Et qñ fit emplastrum cum ea cū sanich super oculi
 lum: sedat doloze eius. Et qñ teritur et miscetur
 cū aceto et oleo rosato: et fit linitio cū eo: sedat do
 lem capitis. et qñ intromititur i naribus ipsa aut
 succus eius abscondit fluxū sāguinis ab eis. Et qñ
 admiscetur cum nitro et fricat inde morphea al
 ba auferit eā. Et qñ fit emplastrum cū ea et cū mel
 le et albumine super empetiginem cōfert ei. et qñ
 succus rute calefit i cortice granati: et distillatur i
 aurē: cōfert dolozi eius. et miscetur cum succo fe
 niculi et melle: et fit collyriū cū eo: et cōfert dolo
 ri visus. Et qñ miscetur cum aceto et oleo ro. et cō
 ficatur cum cerusa: et fit linimentum cū ea: cōfert
 herisipille et formice et vlcereb⁹ capitis humidis.
 et ruta qñ masticatur post cōmestione ceparum et
 alliorum: auferit fetorem illoz. Ruta venenis re
 sistere mustele docet: que qñ cūz serpētib⁹ dimi
 cature sunt cibo eius arman. Docuit etiā rex pō
 ticus: qui cūz fratris sui timeret insidias rute folia
 cum duabus nucibus et totidē caricis admixto sa
 le ieiun⁹ acceperat. Agrestis si sumatur nimis de
 ipsa occidit. et qñ ipsa colligitur: maxime cū icepe
 rit apparere flos: si carnem tetigerit vlcera: et fa
 cit inflare cum puritu: quare oportet qui vult eā
 colligere: q; vngat manus et faciez cū oleo ro. Et
 estimauerunt quidaz q; si succus eius aspergatur
 super pullos gallinarum: non comedit eos milu⁹.
 Et putant quidam q; illa que nascit i macedonia
 ppe fluiū: qui dicitur archimon qñ comeduntur
 occidit. et loca in quibus nascitur sūt loca serpētū
 plena. Sed semen eius qñ bibitur: cōfert dolozi
 bus intrinsecis: et ipsūm igreditur i cōse: tionibus
 medicinarū: et est iuuatiua. Et idem auc. rufi. Ruta
 domestica ē medicina maxima iuuatiua intesti
 nis interioribus: et cōfert visui. et gummi eius est
 cal. in fine tertij gradus: sic. in tertio. curat vlcera
 oculi qñ puluerizatur super ea. et cōfert scrofulis
 que fiunt in gutture et subassellis.
 Rutela est genus aranee: et vocat tarantula.

Ruteficar. i. nasturcium. R. nūi. moz. i. abrota
 Rutib est qd facit stare sicut stat hō cū erat tenēs
 faciem suam et ventrem super terrā.
 Cap. 63.

Bhule ^{ara. la. u. ren.} **Sera.** ^{lib. 99. greg.}
 cap. R. hule auc. Hal. renes sani sūt ex
 piscibus illis qui stinci dicūtur. Et qui
 dam defertur ex babylonia: et quidā ex India. et
 ex eis sunt qui generāt in mari cozū. et ex eis sunt
 qui reperiunt in regione lodie: et sunt species stel
 lionis aquatici: et ipsi quidem desiccant in tempo
 re autūni. Dias. stincus aīal est: qd et in India re
 perit quadrupes simile lacerte: et multo maius et
 longius et vctosius aptum ad venereos actus. sed
 in nostris pibus hōmus eque paruos: sicut sūt
 lacerte nouit oze: et in aqua sunt degentia.

Posse. Sera. ^{quādo sumit in potu}
 ex eo qd ē iuxta renes
 stinci incitat fortiter libidinem. et hec medicina in
 gredit i cōse: tionibus ad excitandum desiderūz
 coitus. Et idem aucto. alcanzi. si bibitur ex renib⁹
 ipsi⁹ solum facit erectionē nimiam virge: adeo q
 oportet fieri medicinam extinguentē ipsū. est cal.
 complexionis: et auget sperma et libidinem. et me
 lioz ex hoc pisce ē ille q; ē maior et pignior. Diasc.
 faciunt ad venereos usus: si caro ei⁹ vno cyatho
 poter. Ita si plus sumat: nervos ledit. Paul⁹ cap.
 de stinco ca. complexionis et sicce in tertio.

Sequitur de S.

Albates est nota gaudij

- Sabat .i. salsa que fit cū aceto.
- Sabar .i. aloē.
- Sabasa .i. cocule que a sancto
 Jacobo apozatur postq; exteri
 or cortex fricando ablatus fuerit: et margarite si
 milantur.
- Sabanum .i. panniculi qui sunt intra grana grana
 ti: vel bombicinus pannus.
- Sabagit. i. cibarium cū iure vel balsamēta liquida
 i quibus tingitur aliquid vt caro vel aliud.
- Sabauri. i. subtilis. Sabacen. i. nabach.
- Sabran. i. esula. Saber. i. aloes.
- Saberemi .i. esula.
- Sabel vel sebel. i. caro rubea crescens super albe
 dinem oculozum ex venis contexta ad modum re
 this: et palpebra inuerfatur: et fit rubea et aspera.
- Sabolenegit .i. ematbites.
- Sabdenegum idem quod supra.
- Sabibonilchimi. i. bona succositas anteq; sāguis
 fiat.

Cap. 64.

Abon .i. fornicariuz: latine sa
 po. Sapo fit ex foru lici
 nio et quacunq; pignedine: cuius mul
 te sunt species eius. Est enim spatarcti
 cus qui sic dicit eo q; icidit ut spata: et iste vocat
 4

indicus quo iudei tanant fericum: et alijs galli-
cus: et alijs muscans: et alijs mollis et niger: et no-
catur spa. **Sera** lib. aggreg. cap. sapon aucto.
tarentus. **Sera** Pauli. virtus eius est que ab-
stergit et purificat: et cal. et vlcerat corpus: et est for-
tis in hoc: et est bonum ad maturandū apostema-
ta dura: et ad tollendū saniem: et ad mollificandū
apostemata dura. Et idem auc. rasis est cal. et vlc-
rat corpus: et est fortis in hac operatione.

Sabor i. aloes.
Sabor est nomen cuiusdā piscis: et est spinula.
Saborion. i. spelta. Sacamine. i. mora celsi.
Sacandulion est portulaca siluestris laxativa et
lacticiniosa.
Sacach est rosa rubea uehemēter.
Saccaron est mel i arūdinibus collectum candidū
dētibus fragile ad auellane magnitudinem: et est su-
carum aster.
Saccara idem quod supra.
Sachabachabemenon i. flos papaueris.
Sachabic est flos papaueris albi.

Cap. 615. -
Achabenz ara, gre. et la.
serapinum.

Sera lib. aggreg. ca. sachabeg si-
ne sachabenigi auc. Dial.

est gūmi cuiusdam plante similis galbano in figu-
ra sua. et est vna ex speciebus ferule: sicut apparet
i littera ferula. Melius autē ex eo est clarū exteri-
rubenn et interius album. odor eius est iter odor
res asse et odor auctozi.

Posse. Sera Dia. cō-

fert dolori pectoris et attritioni lacertorum et tuf-
si antique. et aufert superfluitates grossas que sūt
i pulmōe. et curat epilepticos et spasmū: cum facit
declinare caput ad posteriora. et ualet dolori sple-
nis et paralyti: et illi qui amittit sensus et mouz ali-
cuius membri cū frigiditatis que accidit nervis. et
custodit corpus a frigore maxime uero a frigore
febrilium periodicarū. et fit cū eo inuincio in do-
loribus maxime et cōfert. Et qñ bibitur cum idro
melle prouocat menstrua: et interficit fetum. et qñ
bibitur cū uino confert moribus venenatis. et qñ
odorat confert suffocationi matricis. et qñ linitur
cū aceto super cicatrices attenuat eas. et ipsum ab-
stergit vestigia vlcera oculorum. et confert obscuri-
tati iuis et aque: que descendit ad oculum. et pro-
hibet eam: et dissoluitur sicut dissoluitur aqua cū
amigdal amaris ut ruta aut pane calido: et sic ad-
ministratur ad ea que dicimus. et est cōtrariuz ue-
nenis moriferis. et aliqñ teritur cū aceto: et linitur
super ordeolum et aufert ipsum: et confert colice.
et qñ sumit i potu aut fit cum eo dysterē purgat
phlegma grossum qd est in iuncturis. et mollit ue-
trem mollificatione competenti. et cōfert emoroi-
dibus qñ sumit simplex aut cōpositum. et est con-
ueniens medicinis laxatiuis acutis. et expellit ven-
tositates grossas. et dissoluit lapidem. et confert ri-
goribus febrilium. et auget sperma. et est bonū epati
et purgat aquam citrinā. et confert pūcturis scorpi-

onis. et confert vctositatibus intestinorum et costa-
rum. et purgat phlegma viscosum. et dosis ei⁹ sim-
plicis est. a. 3. i. usq; ad aureum. i. ifusi aliqua deco-
ctioe: aut i aqua rute: aut aqua mellis: aut fenugre-
ci. et si admiscetur cum alijs medicinis ifrigidat:
et sic dosis eius est. 3. 5. usq; ad. 3. i. Et melius est illud
cuius color declinat ad rubedinez: et est claz. hñs
odorem bonū et acutum saporē. et cōfert doloribz
emoroidaz qñ bibit simplex aut cōpositū. et est
conueniens administrari cū medicinis laxatiuis:
et phibet difficultatē aut grauedinem cap sup na-
turam. et resoluit vctositates grossas que generat
i cor.

Gal viij. simp. phar. macoz capi. de se-
pore. **Sera** rapino. Serapinum. i. serapinum
opos est cal. et subtiliuz partiuz simili alijs opis.
h3 aut et quid abster sumz quo et cicatrices que in
oculis expurgat et subūliat: quinimo suffusionibz
ppter grossiciem humoz sicibus bonū est phar-
macum. Ipsa uero planta ex qua fit ferule simil'
existens debilis et inutilis est. nominat autē pncipa-
lius illa serapinum. opos. n. eius ab utentibus no-
minat ita sicut et alia multa: ppter defectuz uoca-
buli nominamus abusiue. melius erit ipsum nō se-
rapinum sed opos serapini dicere. Paulus capi.
cap. de serapino. ca. est et sic. i. tertio gra. et ipsum
dissolutum i succo rute frangit lapides: et facit vri-
nare. et fit collyrium contra pannū oculo: et cen-
fert obscuritati visus et aque defecēti ad oculū:
cuius receptio est hec: Recipe serapini. 3. i. dissolu-
tur i. 3. i. succi celidonie zucari. 3. ij. et distillet cum
lacte mulieris ana equalit.

Sachasi i. filij.
Sacharch. i. papauer nigrum: cuius flos est rube-
us totus.

Sacha herba i. berbena.
Sacer ignis i. ignis persicus.
Saceatum. i. vinum ex fece sacis expressum.
Sacheifaciosa. i. spica. Sacilio. i. affodillus.
Sachilio idem qd supra.
Sachilie lūcena. i. rosa regis: et alio nomie voca-
tur chisebenium.
Sachidalion i. affodillus.

Cap. 616.

Achiliemenie ara, gre.
blitoci v⁹

bliton uel olus iamenum: uel olus co-
xilides: et latine nero beata agrestis uel

Sera lib. aggreg. cap. sachiliemenie sine
tis. Sachaliamena auc. Gal. sachilie-
menie. i. olus iamenum oibus est nonum. uirt⁹ ei⁹

est fri. et humi. in **Posse. Sera** auc.
secundo gradu. **Posse. Sera** auc.
Dial. herba ipsa comedit et mollit uentrem: et nō
est omnino uirtus i ea ex rebus medicinalibz: et h3
i se aequitatem multaz plusq; oia alia olera. et qñ
fit emplastrum cū ea super apostemata ca. cōfert
et sedat suū et tussim que fiunt a caliditate. Et ip-
sum est pauci nutrimenti qñ comedit et tarde pene-
trationis. Et idem auc. Isaac qñ fit emplastrū cū
radice ipsius confert vlcerebus que dicunt faui

a quibus emanat humiditas similis melli. Et idē
 auc. Dabit. est fri. et hu. in secundo. humiditas ei⁹
 ē amplior q̄ humiditas lactuce et cucurbitae. et sub
 stantia eius ē aquosa non h̄is i se grossiciem: ga
 cito descendit et mollit ventrem: et iō modice red
 dit nutrimentū ex ipso. Et exprimit succus folio
 rū: et miscetur cum oleo ro. et confert dolozi capi
 tis qui accidit a calore solis. Et q̄n cogur herba
 ipsa: et p̄icitur super ipsaz oleū amigdalārū et suc
 cus maloꝝ granatoꝝ dulcium confert tussi sicce:
 que est cum caliditate et asperitate pectoris.

Dias blitis fri. est et hu. nimis relaxat: et co
 mestus ventrem mollit. eustomach⁹
 ē et idigestibilis hu. corporis medicamentis nō fa
 cit. natura eius sine acrimonia visa est: uatē vsq̄
 ad choleram plerūq̄ conturbat. Et idem auctori.
 Hippo. precipit ad sistenda nimia menstrua femi
 narum. in cibo dandum clauos. i. porros pedum i
 posito eo liniri et comprimi credunt. succus eius
 ex vino datus nihil scorpionum venenis resistit:
 quibus etiam putant ipsum tritum et impositum
 plagis mederi.

Sachilie .i. affodillus.
 Sachinotus .i. pulegium.
 Sachilie būcena. i. rosa regis: et alio nomine uoca
 tur sabachiscelneman.
 Sachinabiam .i. abrotanum.
 Sachinopus idem quod supra.
 Sacholochadea est nomen cuiusdam uermis ha
 bentis. xiiij. pedes.
 Sacholomas id est stolimas: pro quo le. i. cardus
 siluestris.
 Sacholamos idem.
 Saccon .i. prima species calcāti.
 Sachubi fandaricon .i. scolopendria.
 Saculon fandericon idem q̄ supra.
 Sacundulion est portulaca siluestris que est laxa
 tina valde.
 Sacudeum .i. allium agreste.
 Saccupalea quid est. l. l. cinos batus.
 Sadaf .i. doclea marina.
 Sedafa. i. quod sit de cocleis que apponantur de
 sancto Iacobo postq̄ exterior cortex fricando ab
 latus fuerit: et simulantur margarite.

Cap. 67.

Sadaram fader Sera.
 na.

lib. agreg. cap. sadaram. et est dictum i
 lingua persica nigrum cadaka: et est res
 nigra cum qua tinguntur ligna in cbaaman: et est
 herba uel succus magne nigredinis ingrediens in
 medicinis odoriferis et zebara. et ē algalia habēs
 odorem bonum: et ingreditur i medicinis ad mul
 ta huiusmodi. est fri. et sic. in tertio gradu. Et idē
 apc. Aben mesuay. est fri. et sic. in tertio gradu: et
 stipticum. prohibet sanguinis fluxum. et cōfert ca
 sui capillorum.

Sadar. i. agrifolium cuius fruct⁹ dicitur nabach.
 Sadage .i. folium.

Sades quid est. l. ostracorum.

Sadema .i. nigrum.
 Sadenig .i. pulegium.
 Sadenigi .i. ematites.
 Saderna .i. sadaram.
 Sabebe .i. ruta.
 Sadurum .i. scotomia.
 Sadurief .i. amomum.
 Saduriar idem quod supra.
 Safati .i. pustule faciei.
 Safas est illud quasi stannum quod remanet q̄n
 efficitur cerusa: et eius subtile ē cerusa. virtutes ei⁹
 sunt in affideos.
 Safan .i. album.
 Safara .i. abrotanum.
 Safar .i. gariofilus.
 Safaram. i. oleum in quo est infusum ferrum.
 Saffaf .i. salalix.
 Safferetrum .i. basilicon.
 Safer .i. subet.
 Safena est vena que est sub canilla pedis.
 Sagapinum .i. serapinum.
 Sagaos .i. nitrum.
 Sagarion .i. abrotanum.
 Saginatus .i. pinguis.
 Sagimen .i. berbena.
 Sagi .i. panicum.
 Sagonu .i. agnus castus.
 Sagimon idem quod supra.
 Sagosilon .i. millefolium.
 Saguasara .i. abrotanum.
 Saguar .i. alumen.
 Saguari idem quod supra.
 Saba est species consolide.
 Sabara subez uel subezia id est uigilatio dormi
 tatiua.
 Sabade .i. sapurios.
 Sabafa .i. morbillus.
 Sabati .i. album.
 Sabanicus est genus cibarij: et est cōposta.
 Sabati scelneman .i. rosa regis.

Cap. 68.

Sabanc a radice: grece tymbria:
 latine saturegia.
Sera libro aggregationum ca
 pitulo sabanc auctoritate

Diasco. Sabanc siue sabater est planta omnibus
 nota. nascitur locis saxosis et asperis: et est simi
 lis thymo: nisi quia folia eius sunt maiora et mol
 liora. et habet spicam plenam floribus: quorum co
 lor tendit ad citrinitatem et viriditatem. Et uirtus
 eius est sicut uirtus thymi: et administratur sicut
 thymus. et est cali. et sic. in tertio gradu: et ponitur
 in cibis. et quedam ex eis sumitur in hortis: et est
 debilioꝝ operationis q̄ alia: et ipsa est magis cō
 ueniens in cibis: quoniam acuitas est eius magis
 remissa.

Posse. Sera virtus timbre est cale
 factina multum et de-
 siccata et resolutiva: et prouocat vrinam et men-
 strua: et expellit fetum: et facit excreare superfluita-
 tes a pectore. Et idē auc. Aben meſuay. ſaturegia
 eſt cal. et ſic. i. tercio gra. et magis agreſtis. et propi-
 etas eius eſt q̄ expellit ſupfluitates que ſunt i ſto-
 macho. et prouocat menſtrua. et acuit viſū debilita-
 tū ab humiditate. et iō comedit i hoc caſu cū rha-
 phano et bederas. et confert doloꝝ ſciaice quan-
 do fit emplaſtrū cū ea cum frumēto trito. et agre-
 ſtis fortior eſt domeſtica.

Sabaphach ſm Auic. ē de ſūma bothoz vlcera-
 rū. et dicit ſaphati ſcipientis ē bothoz pueriele^o di-
 niſe medicatiōe locoꝝ: deide vlceraſ vlcereb^o cru-
 ſtoſis. et ſunt ad rubedinē declinet. et quādo mittit
 virus: nominatur ſeregi ſabaphan. Aliqui dicunt
 q̄ ſabapha ſūt macule rubee que ſunt in facie cuz
 puſtulis parnis.

Sabaphad idē q̄d ſupra.

Sabaphari idē q̄d ſupra.

Sabalide idē q̄d ſupra.

Sabic ē interfectoz patris ſui: et ē lacyrion.

Sabik. i. roſa rubea uehemēter.

Sachafules. i. apoſtemata cerebri.

Sachalk alnecta. i. floꝝ papaueris ruſi: et ſimili-
 ter pāniculus accidens oculo ex iſtatione venarū
 eius apparentium i ſuperficie cōiunctiue et cornee
Salchaich elnemē idē q̄d ſupra. **Salaliſtel**. i. lapis
 Cap. 619.

Salamonica ē herba ſcōm
 Auic. lib. 2. in
 pprio cap. que iuenit i motibus hispa-
 nie ſimilis aneto humido. et folia eius
 ſūt ſicut malua. et poma eius ſūt parua: et iuoluit
 ſup arboꝝ ſicut volubilis. vulgus enim eſtimat q̄
 et eo fit ſal armoniacū. ē reſolutiva et exſiccatiua
 cōfert poſita cum aceto ſup beripillam. et linis ſu-
 per apoſtemata pblegmatica et ſuper vlcera abu-
 latina. et linis ſuper podagra et confert ei. ſupponi-
 tur cū oleo ro. ad doloꝝ matricis. et linitur ſuper
 mordicationem ſcorpionis.

Salchubaret. i. ſpoliū ſerpētis. **Salmacina**. i. ſalfa

Salfa. i. argilla vel creta noua.

Saletbea .i. caſſialigna.

Salegbea idē q̄d ſupra.

Salen. i. ſanguis dracois. **Sale**. i. auena.

Saleremi. i. ciſula. **Salmētana**. i. platocymini.

Salcr. i. aloes. **Salis equina**. i. cauda equina.

Salix quid eſt. l. l. chuleſ.

Salincha. i. ſpica romana gen^o herbe: que radi-
 culas et folia ſubrufa hz: et floꝝ ſimiles viole plu-
 rimos: que a terra reſoſa in modū ſcopuloꝝ con-
 ſtrigitur. Haſcit aut in lapidoſis locis ſūmis et in
 noꝝica regione. Illa nocata ē optima que ē odoꝝ
 fera et ſine ſablone: et recens plurimos ramos et ra-
 diceſ habet: p^o eandem que et ſpica celtica quāuis i
 firmior ſit. Dial. quidā mentientes dicunt ipſā eē
 ſpicam celticam: et pro ea ipſam uendūt.

Saliola .i. centaurea.

Salua Paulus in pprio cap. ſortis operatiōis ē
 illa que ē famelici bois et icunij: et pprie cuius cō-
 plexio eſt caluſq̄ ad empetiginē. et confert palpi-
 tationi palpebre et albugini. et iſterficat uenena oia
Saluede. i. rubens. **Saluicula**. i. centaurea.
Salpinga. i. fiſtula qua ſugit aliqd exiſtēt i aure.
Salua uſualis quid eſt. l. eliffagus.

Salua romana idē quod ſupra.

Salozbia quid eſt. l. bachille.

Saloca .i. caſſialigna.

Sal coſtum. i. ſal gēma. **Salmozan**. i. pyretruz.

Salu. i. paſtinaca. **Saluſtran**. i. bdellium.

Salmuria quid eſt. l. garus.

Salſugerū. i. ſalmuri **Sal** qd eſt. l. malk.

Sal metallinus .i. ſal gemma.

Sal alkali vel alkali ſit i hūc modū: accipe de her-
 ba kali que alio nomie vocat vſnen: et fac i terra
 foueā magnam: et imple foueā ex herba illa dum ē
 recens: et accēde ignē in ea: et quādo erit illa herba
 cōbuſta: pone de alia ſuper ea: et fac ita donec fo-
 uea erit plena ex illa herba bene cōbuſta: et dimit-
 te extingui ignē et inſrigidari cinerem: deinde de-
 tege ſub cinere foue: quia tu inuenies ſalē nigrū
 petrificatū vel coagulatum in magno globo in ſū-
 do foue.

Sal cappadociū .i. ſal uſualis.

Sal anderene. i. ſal alexandrinū uel lucidū: et ſal
 nitrum.

Sal taculum debet dici ſal coculum: et eſt ſal com-
 buſtū: pro quo. l. malk.

Sal armoniacū dī q̄ i armenia reperit: q̄d dicit
 quidā ex herba fieri licet falſo: et quid eſt et quo-
 modo ſit. l. nuſador.

Sal trageſicū illud non hēmus ut in Alexandro.

Salpenſū eſt fuligo nata in tectis balnearum.

Sal naſtricus eſt ſal nigrum.

Sal maſſe ē ſal uſual. **Sal lucidū**. i. ſal nitrū.

Sal gēma dī q̄ clarū ē ut gēma: et ē uena tre: et
 ca. et ſic. et hz effectū ſal armoniaci: ſit ex eo ſuppo-
 ſitoꝝ.

Sal nitrū et baurach. i. affronitū: et q̄dā ē nāle et
 q̄dā artificialē: ut apparet ſi le. baurach.

Sal mineral ē ſpēs tal q̄ reperit i mineris motū
 cui^o viri^o ē ſatis coꝝoſua et dſiccatiua: q̄d inueni-
 es ſi le. malk.

Sal arſenicū .i. arſenicū ſubliatum.

Sal panis. i. uſualis: pro quo. l. malk.

Sal indus ē i colore ſal et dulcedie mell: ut Auic.
 iij. cano. ſen. i. de aſpitate lique: et eſt zucarū q̄d in-
 uenit coagulātū ſup cannā mellis i India ſic ſal:
 loco ei^o ponūtur candile. zucarum.

Sal taberzet. i. ſal gēma: illud uocabulum ponit
 Auic. 3. canone cap. de curā retentionis vrine.

Sal ſodome quid eſt. l. malk.

Sal acbroch .i. ſal alchimistarum.

Sal ſacerdotale eſt quedam compoſitio: ſicut po-
 nitur in antidotario virili.

Samatarabi. i. gūmi. **Samada**. i. ſimia.

Samedar. i. embotum. **Sanabar** eſt ſpecies pini.

Sanamunda .i. garioſilata.

Sanarion .i. affodillite.
 Sambac .i. sambacus.
 Sathanathi est fructus arboris sidre.
 Sandaracha quid est. l. sandaros.
 Sandary est species tribuli: et similiter quedam re-
 gio sic nominata.
 Sandachias est herba que vocat testicul⁹ vulpis.

Cap. 620.

Sandaros vel baratin: vel
 gressa: vel sanda-
 raca arabice: grece ginn: latine vernix.

Sera lib. aggre. cap. sandaros. i. vernix: et
 gummi: cal. et sic. complexionis est in se-
 cundo gradu. Et idē auct. Abix. cal. est et sic. sed ca-
 liditas est pauca. est. n. simile karabe: sed nō ita du-
 rum. et in eo parum est amaritudinis: et affert a ter-
 ris christianoz. Paulus cap. de vernice. vernix est
 gummi cuiusdam arboris: que in christianoz p-
 tibus nascitur: que arbor iuniperus vocatur. vnde
 ab ea tempore estino quedā gummositas egreditur
 que actione caloris exsiccat et iduratur. et dicit
 vernix que cū colligitur est albi coloris: et cū anti-
 quatur est subcitri: et cum plus antiquatur est sub
 rufi coloris. quecumq; sit dūmodo sit lucida et cla-
 ra: eligenda est. Et dicitur etiā verix quoddam qd
 conficitur ex oleo feminis lini et vernice: et inde il-
 liniūtur vel cōsolidātur colores picturarū. hz aut
 vernix virtutes cōglutinandī ex viscositate sua et
 clarificādi et cōseruādi: qd satis p. Hāz pictores
 supra alios colores ponūt ut luceant: et alios co-
 lores cō- vernix autē qd ē gummi
 feruet. **Dosse** absq; confectioe valet cō-
 tra fluxū sanguinis ex naribus: si puluis eius con-
 fectus cum albumine oui tēporibus: et frōū super-
 ponatur. cōtra uomitū cholericū fiat ex puluere
 eius emplastrū et olibano et albumie oui: et stoma-
 cho superponatur. Idē etiam fiat contra dysente-
 riā addito aceto: et superponatur pectini. puluis
 etiam eius in ouo sorbili datus valet contra uomī-
 tū cholericū et dysenterīā. valet etiā puluis con-
 tra interioē et ex **Sera** predic. lib. et capi.
 terioē solutionē.

Sera vernix confert ca-
 tarro qñ sit fumigatio cum ea. et desiccāt vlcera. et
 abscedit sanguinē menstrū. Et idēz auct. Bedigo-
 ras de proprietate eius ē cōferre catarro: et desic-
 cat fistulas. et est sic. et cal. in secundo gradu. enel-
 lit supfluitates pblegmaticas que sūt i stomacho
 et intestinis. et occidit lumbricos et ascarides. et con-
 fert fluxibilitati neruoz que accidit a frigiditate
 et hu. et repletionē. Et idē auct. Abix qñ sit suffumi-
 gatio cum eo: confert catarro capitis. et qñ pul-
 verizatur super vlcera desiccāt ea. Et idē auct. Ataba-
 ri. sandaraca ē simili karabe in virtute sua: et con-
 fert fumigatio eius corize. et desiccāt fistulas. et cō-
 fert spūto sanguinis et emozoidibus: et ē gummi
 citrini coloris simile karabe: sed nō ita durum si-
 cut karabe. et est i eo parū amaritudinis: et affert
 a terris christianoz. et virtus eius ē similis virtu-
 ti karabe. Et qñ sit cum ea fumigatio cōfert fistu-
 lis. et qñ accipitur ex sandaraca et oleo rosato: et li-

nitur est eo: cōfert scissuris que sunt in membris
 et manibus et pedibus. et si non intuentis: pone loco
 eius pondus tertie partis plus pondere ipsius de
 karabe: qd dicit Hal. esse gummi haur romane.
 vbi sciendū qd illud vocabulum sandaraca aliter in-
 telligitur in libris arabum et aliis in libris grecorū.
 Nam arabes pro sandaraca intelligunt vernicez
 sicut dictum ē. sed greci pro sandaraca intelligunt
 quedam lapidem rubeū ignei coloris. vnde Plin.
 sandaraca affert a ponto et cappadocia et sicilia:
 et est lapis **Dias** cap. de sandaraca. i. cisdē
 ignei coloris. **Dias** locis nascit vbi auripi-
 gmentum. hoc idem dicit **Dias**. cap. de arsenico: et
 dicit qd eligenda ē sandaraca que est colore rufa
 valde: et facile teribilis et crepula munda colore
 hīs cinabari et odorem sulfuris. virtus est ei simi-
 lis arsenico. vnde est caustice virtutis et diaforeti-
 ce: et siptice. refine mixta alopecias curat. cum pi-
 ce vngues leprolos excludit. omis vulnera et nariū
 curat. oēs pustulas cū oleo purgat. oleo mixta pe-
 diculos curat. pustulas cum adipe mixta mūdet.
 condilomata ani compescit. empicis cū melle et vi-
 no vtiliter datur. fumigio tussim prohibet maxie
 refine mixta. fumus ore acceptus uocēz limpidat
 cū melle accepta: sicut electuariū asmaticis medi-
 ca: siue voci obtuse cū resina et catapucia accep-
 ta. Isaac i niatico similis sequit modū grecorū sic
 cap. de dentib⁹ putridis et ca. de morphea. Similit
 Hal. i antidotario minori i andoto illo qd icipit
 medicamē ad polippum narium.

Sandarachia .i. sandaraca.
 Sadare suoti .i. thymiana fusile.

Cap. 621.

Andal arabice: grece et latine
 sandalum.

Sera lib. aggre. cap. sandal. i. san-
 dalū defertur ex syri. et est
 albu et rufuz et citrinum. ē fri. i. sic. i. 2. Et meli⁹
 ex sandalo ē citrinum pique: p⁹ citrinū rubeum: et ē
 magis sicca citrinorū: p⁹ ipsū album. Et idē auct.
 Abugeris. albu ē fri. et sic. i. tertio gra. s. citrinuz
 et ru. sunt fri. in ter. **Dosse**. **Sera** auc-
 tio: et sic. i. secūdo. **Dosse**. **Sera** tozi.
 Abē mesuay confert dolozi stomachi et epatis ex
 cholera ru. et rubeū est frigidū albo et citrino: et ē
 magis inuatiuz. Hā ipsū phibet fluxus humoz
 ad mēbra. et ē sicut sausel i frigiditate et siccitate. et
 fortificat gūinas et stomachū. Et idēz auct. Ben
 mesuay cōfert cardiace cū se. qñ limē cū eis sup-
 cor. et idē auct. Isaac benaran: cōueniūt. calefactis. et
 cōferunt debilitati stomachi et cardiace que acci-
 dit a cholera qñ terunt et miscēt cū aqua ro. et ap-
 plicāt exteri⁹. et qñ cōficiunt cū aqua ro. et pauca
 cāphora et liniuntur ide tempora cōfert sode que
 fit a cāditate. et quando miscetur cum una quā-
 titate sandali albi media quantitas sarcocolle: et
 conficitur cū albumine oui: et ponitur super tem-
 poza et confert sode cholericę et prohibet descēsus
 catarri ad oculum. et liniuntur cum eo i balneo: et p-
 hibet ardozem phlotri. et sandalum rubeum est

frigidus albo. et quando miscet cum succo solatri aut sempuine aut portulace aut lentici e aque. confert podagre ca. et apostematibus: et prohibet humores ab illis membris. et melius ex sandalo est citrinus pinguis: et post citrinum rubeus: et est magis sicus citrino: postea album. et idem auc. albugerig. album est fri. in tertio gra. teritur et resoluitur cum aqua ro. et in cataris ea. ponit in fronte et in stomachis calidis: et infrigidat ea. et confert se. ca. et bisen: et stomachi debilitati. sed citrini et rubei sunt fri. in 3. sic. in secundo non habentes stipticitates neque potititate rosarum. et quando dissoluitur in aqua ro. et ponuntur supra stomachum: conferunt se. acutis et debilitati stomachi: et sode que fit a cali. Et idem auc. Atabari. rubeum est frigidius albo: et liniunt cum eo apata cal.

Sanamen .i. abrotanum.
 Sanchanachi. i. quidam fructus arboris sidre.
 Sandras est regio quedam.
 Sanmagentora .i. gummi abietis.
 Sane. i. humores qui sunt cito: et cito recedunt.
 Sandax est herba de qua tingitur blauus color.

Cap. 622.

Anich ara. la. **Anic.** li. ij. piscis. cap.

de piscibus meliores pisces sunt illi qui non sunt magni valde et qui non habent carnem duram: neque siccam: et in quibus non est pinguedo multa neque muscillago: in quibus non est malus sapor: neque odor: et quorum sapor est suavis sunt conuenientes: et qui sunt pingues non superflua habentes pinguedines neque grossam: neque ut sepuz: et illi quibus non cito aduenit fetor: et illi qui sunt minores: et eliguntur ex piscibus dura carnem habentibus ille qui est minor. et ex habentibus mollem carnem ille qui est maior. et de illis qui habent fluxam carnem saluus melior est eo qui est recens. In locis autem in quibus morantur electio: quoniam illi qui morantur in locis petrosolis meliores sunt: deinde in arenosis. et eliguntur in aquis dulcibus curcibus in quibus non sunt sordes: et non sunt limose: neque lacumales: neque capestres: et non sunt de lacumis pnis que flumina non bibunt et in quibus non sunt fontes. Et pisces quidem marini sunt laudabiliores et subtiliores. et melior species est illorum qui non sunt nisi in mari et pelaginis: et qui morantur in aquis discopis statui ueterorum super se sunt meliores illis qui sunt e contrario. et illi qui morantur in aquis multarum agitationum: quia uehemetiori indigent exercitio quam illi qui habitant in aquis statibus. Et pisces quidem marini sunt optimi potissime cum ipsorum habitatio est in littoibus petrosolis et arenosis: et pelagini et plurimi exercitij. secundum autem cibum illi qui cibantur herbis bonis et radicibus plantarum sunt meliores eis qui comedunt sordes que proficiuntur ad loca in cinitatibus infusionum et radices herbarum aut plantarum malarum quibus sunt in ultimo boni saporis. Modus autem melior in quo pisces comeduntur est illorum qui sunt assati super testam. frixi uero sunt conuenientes habentibus fortem stomachum. et af-

sati quidem sunt nutritiores: et tardioris digestionis. et elixati sunt e contrario. Et melior eorum decoctio est ut decoquatur aqua donec ferueat: deinde proficiantur in ea. Salui autem illi sunt meliores qui sunt recentes: et qui sunt conditi cum aceto et cum rebus conuenientibus cibaria. et aque quidem in quibus elixantur hi pisces sunt uehemetis mundificationis et ponuntur in clysteribus et siccatibus. Omnis piscis est frigidus. et hu. uerum quidam pisces sunt calidiores per cooperationem ad complexionem aliorum piscium. Et salui quidem sunt cal. et sic. et quanto plus antiquant tanto plus illa complexio augmentatur: et aqua eorum similis est almuri. unde qui sunt recentes generant phlegma viscosum: et mollificant nervos: et non sunt conuenientes nisi stomacho calido ualido. Aqua piscium salitorum clysterizata confert dolori anche **Sal.** i amphousimo illo eorum que nutriunt ualde. **Sal.** ait pisces petrosi et de aqua clara subiles chimos sunt generantes et uelociter nutriunt: sed cito dissoluitur. Et in lib. dinamidiarum cap. de generantibus superfluitates. generantes superfluitates sunt pisces flumiales et stagni et in limosa aqua degentes: et de mari omnes pelagici et coele qui hu. melancholicum generant. et de eis sunt quidam qui multum nutriunt: ut molachia oia. s. pulpi sipse vligines et similia. Et idem in eodem lib. cap. de his que multum nutriunt: et de his que parum nutriunt. Et idem eodem lib. capi. de eucimis et cachochimis. pisces eucimi sunt mediocriter omnes squamosi preter eos qui in paludibus stagnis et fluminibus limosis et turbidis degunt. odore uero et sapore cognoscendi sunt. pisces etenim grauiter olentes et insuaues et nauseam concitantes sunt quicunque degunt in aqua putrida et mala. similiter sunt cacochimi dracoens marini delphini gallicorani carni osij: scorpij: grongi: glaci: trachuri: murene: framgi: et oia alia pelagia cacochima. Et idem eodem lib. capi. de dispectis. sunt. n. dispecta. i. dure digestibilia oia ostrea: pagure: cacri: corani: pulpi: sipse: et vligines et oia que nocent. **Sera.** lib. aggr. cap. sanich. a tur molachia. **Sera.** qua piscium salitorum confert vlcibus putridis sicut almuri. similiter docti et vlcibus intestinum: quoniam cum ea fit clyster. et hoc idem que attrahit humores qui sunt in scia: et lauat intestina: et desiccant vlcera que sunt in eis. et illa qua medici plus utuntur est aqua anguille salte et piscium saltorum. Caro piscis balane que dicitur kesa confert administrata morbi tyri. Rabimoeses cap. de piscibus. pisces petrosi generant bonum sanguinem. Desue cap. de asmate. oua turchi conferunt asmati et opilati pectoris et pulmonis. Est alii piscis s. Anic. et Serapi. remouens dolorem capitis: quem scies si lezes. **Anic.** draco morbi si sciat et ponat supra morbum suum confert. De cancro inuenies: si le. sarkan. De sipia inuenies: si le. sipia. Sadicum est confectio que in dinamidijs. **Sal. bet.** et est confectio alfafrico: sic per si le. siricon. s. qui ponit per confectioem est rhabban: sic inueni in dinamidijs. **Sanbic.** i. triticum coctum cum multa aqua. **Santon** .i. gladiolus.

Sanction quid est. l. l. sagasmon.

Sanfragma ē herba similis pinpīne. le non dīse
rens nisi in pilositate: quia pinpinella est pilosa:
sed sanfragma non habet pilos. Paulus: ca. est ⁊
sic in tertio gradu. ⁊ valet contra stranguraz ⁊ vi
cium lapidis ⁊ dolorem iliacum.

Sannon .i. aspidillus.

Sanguis draconis quid est. l. l. demalacohem.

Sanguis quid est. l. l. dem.

Cap. 673.

Sanguisuga ē vermis oī
bus notus: s; ^{bus notus: s;}

ex his debet eligi secundum Auic. pri
mo can. fen. quarta cap. de sanguisugis

in quibus nō est venenositas. ab eis enim cauēdū
est que sunt ex genere venenosorum magna habē
tia capita: ⁊ quorum colores sunt antimoniales et
nigri aut uirides: aut que sunt lanuginem habētes
⁊ super quas existunt fila colore azuli: ⁊ que sunt
dimerorum colorum. in oībus enim istis existit ve
nenositas: ⁊ proueniūt ex eis apostemata ⁊ synco
pis et sanguinis fluxus ⁊ se. ⁊ laritas et vlcera ma
la. eas quoq; nō accipias ex aquis malis in quib;
est limus niger et cenosus: ⁊ statim turbantur ⁊ se
tent. sed illas elige que in aquis bonis colliguntur
in quibus morantur rane. sitq; earū color similis
rei super quem existit uiriditas: et tendantur sup
eas fila duo colore arsenici habentia: ⁊ rufe ro
tunde que sunt coloris epatis: ⁊ ille que simulātur
parue locustez: que caude muris similes existūt:
⁊ minute parua habentes capita: omnes iste eligē
de sunt. Et nullas magis eligas q̄ habētes vētres
rubeos et dorsum viride: ⁊ precipue si ex aquis fu
erit currentibus: ⁊ ipse quidem antequā ponāur
per diem unum quasi sunt colligende et constri
ctione facienduz: est ut euomant: donec quod i ea
rum existit uentribus egrediatur: si hoc fieri pōt:
et ipsis parū sanguinis agni uel alterius rei p̄ici
atur: ut inde nutriantur anteq̄ ponantur. deinde
sumantur et earum uiscositas et sordicies cum ali
quo quod sit: ut spongia mīdetur locus. preterea
vbi sunt ponende: cum baurach lanetur: ⁊ fricatio
ne rubificetur: postea cum voluntas apponēdi s̄a
guisugas fuerit in aquē: prouiciantur dulcem: ut
emundentur: deinde apponantur. Ex eo anteq̄ q̄
eas efficit uoluntarias ad se suspendendum est ut
locus luto liniatur aut sanguine: cūq; fuerint ple
ne: et eas p̄icere uolueris pulveriza parū sal' sup
eas aut cineris scte cōbuste aut lini aut spōgie cō
buste aut lane cōbuste et cadēt. Et meli' ē ut post
q̄ cadūt loc' uētofa sugat: ⁊ ex sanguine loci parūq;
accipiantur ut mosu ē ipsarū malicia remoneat.
q; si sanguis non restringatur galle combuste aut
calx aut cinis aut tegula combusta et subtilit' pul
uerizata superponatur: aut reliqua ex his que san
guinem constringunt. preterea appositio sanguis
sugarū: egritudinebus competit intercutaneis: si
cut sunt saba et cetera. Et scias q; extractio sangui
nis a sanguisugis facta profundior est ea que fit
cum uentoso.

Sapa est mustum coctum ad cōsūptionem triū
partium: le. carenum et dulcor.

Sapaon. i. lunaria. Sapeac. i. bdellium

Sapea .i. spongia.

Saphea erea .i. tabula erea.

Saphene uene s; i talōe: ⁊ s; iteriores et extiores

Sapirus .i. bionia.

Sapuros. i. apostema durum: cui non associatur
sensus.

Sapo quid est: le. sabon.

Saponaria herba fullonū idē: p̄ qua le. bozūb.

Saporias .i. filipendula.

Saponarij gutta. i. capitellum.

Saprotis .i. caries lignorum.

Cap. 674.

Apurios vel sabade arabi.
gre. erisceptron:

latie cy **Sera** lib. ag gre. ca saba
perus. de auc. Diasc saba

de. i. cyper^o habet folia similia folijs porri: nisi qz
sunt longiora eis et subtiliora et duriora. ⁊ habet
stipitem longitudine unius brachij et plus: sed nō
rectum. in eo est tortuositas. ⁊ est quadratus simi
lis stipiti squināti. ⁊ infra sūmitates sunt folia por
na et semen. ⁊ radix ei' ē similis oliue. Et quedaz
ex eis est longa: quedam rotunda: et ē nigra. Pa
scitur in locis domesticis et aquosis ⁊ in pratis ⁊
i locis paludosis. Et alia species cyperi i India:
que ē similis zucaro in sapore suo. ⁊ quando na
scitur eius color est sicut color crocens. et quādo
fricatur super cutem corporis: facit pilos statim ca
dere. Melior anteq̄ ex cypero est ille qui est plen'
grauis et grossus durus difficile frangibilis: hīs
odorē bonum cum pauco acumie. Et qd' admini
strat' ex cypo ē radix ipsi'. ⁊ odor eius ē bon'. ⁊ i
sapore eius est acuitas cum pauca stipticitate. ⁊ ca
lescit et desicat sine mordicatione. Et idem auct.
Alben meluay: ē ca. ⁊ sic. i scdo. facit augmentū in
scu. ⁊ cōfortat stomachū: ⁊ meliorat calorē. ⁊ ē bo
n' emoroidib'. ⁊ efficit oris odorē bonū. ⁊ qñ bī
bit cū oleo lēisci calescit renes. ⁊ confert frigidit
atū vesice ⁊ distillatiōi urine. ⁊ addit in sanguinem
calesciēdo ipsū: qre timet ne nēs fiat leprosus.

Bal vj. sim. phar. cap. de cypo. Cypri utiles
maxie sūt radices calesciētes et siccat
tes sine mordicatione. vnde vlcera que pp humidit
atē mltā sūt difficile cicatrizabilia: mirabiliter iu
nat. h; aut qd' et stipticū. ⁊ p̄p̄ea vlcereb' que in
ore sūt idone'. ac uero ⁊ icistūā quādā uirtutē h;
attendēdū. n. est q; lapiditatem patitūb' cōuenit
⁊ mē: trua ⁊ **Dias** cap. de cypo. Cyper' si
vrias mouet.

ue ut alij erisceptron
folia h; similia porro: s; oblonga et tenera. ⁊ ascen
dit de t'ra cubito vno ⁊ semis: hasta hīs angulosā
simile iunco: que hasta i capite semen generat. ra
dices sub t'ra h; rotundas et oblongas sicut oliua ni
gra: que mltē ⁊ cōiūcte nascūt colore nigro ⁊ odo
re suauis gustu subamaro. Pascitur i locis aquo
sis et in pratis et paludibus. i his radicib' ea nobi
lior: ē que grauior: ⁊ durior: et grossior fuerit ⁊ nō

frangibilior: sed asperior et odore plenior miscita
dinem odoris hñs. talia signa habet ciliensis aut sy
riatica: aut de isclis. i. cicladibus: vires habet cale
faciendi et desiccandi absq; mordicatione. vnde
multum infusa vlcera que difficile cicatrizantur:
mirabiliter curat. habet etiam aliquid stipticum i
fe. et est diuretica. et habet comminandi vim per
quam lapides in renibus generatos cominuit. vri
nam et menstrua pronocat. additur et malagma
tibus calidis et confectionibus oleorum. Dicitur
etiam in India cyperum nasci simile zucharo: et
cuz masticatur colorē croceiz facit: et hoc si capil
lis traiectum fuerit cadunt. ac opis mixtum precā
tionibus medetur coc. **Anic** de viribus coz
tum sessionibus facit. **Anic** dis dicit q; cō
fortat coz.

Saras .i. filix.
Sarax idem qd supra.
Saradibus est nomen cuiusdam insule.
Saran .i. farcan.
Sarapinum quid est lege sachabenz.
Sarausieb .i. oximel compositum.
Sarazab .i. alas habētes.
Sara .i. epilina.
Saragie .i. stelle.
Saraisif. i. thozax vel ossa pectoris.

Cap. 675.

Araex ara. grece driopistri vl
pteris: latie filix.
Sera lib. aggre. capi. saraex sine
sarae auc. **Dias** est herba

que nascitur in montibus et locis petrosis. et non
habet stipitem neq; florem neq; fructum. et habet
folia que expanduntur sicut ale et odorem nō bo
num. radix eius est nigra de foris lōga a qua mul
te oriuntur radicle. et i sapore eius est stipticitas.
et maius inuamentum qd est in ea est i radice ei.
sapor eius est amarus parum habēs stipticitatis:
et iste est filix masculus. virtus eius est que exsic
cat siccatione forti sine mordicatione. et lauat et cō
fortat virtutem: et interficit vermes cucurbitinos.
et potantur de eo aurei quattuor cum melicrato.
et interficit fetum: et expellit mortuū. et est alia spe
cies saraex que habet folia similia supra dicte: nisi
quia habet plures ramos: et folia eius sunt altio
ra et remotiora a stipite: et habet radices longas.
et color earum est rubeus cum pauca nigredine. et
quedam ex eis habent colorem rubeum sicut co
lor sanguinis: et ista est filix femina. et radix eius
quando miscetur cum melle: et fit loboc expellit
lumbicos longos. et quando datur mulieribus p
hibet impregnationem: et pregnantū facit aborsū.
Et qñ desiccatur et teritur et cribratur et ponitur
de pulvere eius in fistulis humidis: quarum sana
tio est difficilis curat eas. et folia eius tenera recē
ti i elixata et comesta laxant ventrem. virtus eius ē
sicut uir^o sara. **Gal.** viij. simp. pbar. capi. de
ex supradicte. **Gal.** filice: quod incipit pte
ris. **Dieris.** i. filix in radice quidez habet virtutē
interficit enim lumbicos aplos si quattuor drag

marū pondus de ea in melicrato quis assumat. se
cundum eundem autem modū embriones viuos
corumpit: mortuos vero extrahit: et nullum mirū
est enim amara stipticitate participans fortit sic
catina: non tñ est mordax. similes vero huic et th
lipteris filix femina nominata virtutem habet: cū
dicit in eodem capi. filices stiptice existentes qua
litate non immerito diarias et disenterias sanant
bibite.

Cap. 676.

Sartan arab. lati **Sera**
ne cancer.

lib. aggre. ca. sartan auc. **Gal.** aqua ci
neris eius desiccatur sicut cinis aliozum
ostracorum combustorum que diximus. et in pro
prietate totius substantie ipsius ē q; cōfert inuamē
to magno mortui canis rabidi. oportet q; accipiā
tur ex olibano pars una ex gentiana partes. v. ex
cinere cancrozum combustorum quantum est su
ma illorum: et adustio ipsorum secundum q; adu
rebat eos ashabadion experimentator est q; acci
piebat caneros certo tempore: et ponebat eos ad
huc viuentes in olla ex ere rubeo: et adurebat eos
donec fiebāt cineres: postea terebat eos leuiter: fa
ciebat hoc tēpore estatis: quando sol erat in signo
leonis et luna iam habuerat. xvij. noctes: dabat er
go medicinam hanc illi quem momorderat canis
rabidus. xl. diebus: et dabat ei doclear unum ma
gnū cum aqua: sed si eger non erat curatus a prin
cipio: sed transuerant super ipso mlti dies: pycie
bat ex hac medicina super aquam ad quantitatez
duozū docleariozū: et dabat in potū: et super locūz
morsure debet poni vnguentū qd fit ex pice: que
dicitur lingua greca brotia sine abrocul: et est illud
in quo ingreditur opoponax et acetū: et quātitas
que ponitur in ea de pice est lib. i. et acetū kist. i. et
ē kist italie: et fit acetum forte: et de opoponaco. z.
iij. et **Gal.** laudat multūz hāc medicinā: et dixit q;
nūq; vidit aliquēz mori qui fuerit morsus a cane
rabido cum hac medicina. Et dixit q; hec egritu
do est multū sicca: et ppter hoc timet aquā. et dixit
q; cancri flumiales sūt inuatiui i hoc. marini vero
nō ppter salcedinē que ē in eis ex mari. **Cācer** ve
ro marinus ē mollis mollicie multa: et nō est testa
eius sicut testa cōchylū aliozū: nec ita petrosa. et i
cācro marino ē absterfio: similiter et i testis oīz
ostracozū. et similiter ē in eis desiccatio. sed subū
litas substantie est inuenta i eis plusq; oīb^o alijs spe
cieb^o ostracozū: et ppter hoc administrat adusti i ca
ratioe morpheē et epetiginis et lētiginibus faciei.
et qñ addit ei sal: minuit vngulā oculi. et nō adusti
trū abstergūt dētes. **Dias.** cap. de cancri.
et desiccant vlcera. **Dias.** flumiales ex can
cri qñ adurūt: accipit ex cinere ipsoz pōdus au
reoz. iij. et aurei. i. s. gētiane. et bibit cū vino trib^o
dieb^o. et cōfert inuamēto magno mortui canis rabi
di. et qñ admisceat cū melle: cōfert scissuris pedū. et
bibunt cū lacte asine: et cōfert mortuū venenosū
et mortuū rutele: et pūcturis scorpiōis. et qñ cogit
et comedat caro ei^o cōfert vlcereb^o pulmōis et illis

qui sumpterunt lepozem maritimum. et qui terit eam cum bederog. et miscetur bene et appropinquat scorpioni: occidit eum. Cancris uero marini faciunt eandem operationes: nisi quia sunt debiliores.

Anic. lib. secundo cap. de cancri. cancer stualis confert extenuatio ualde.

Cancer	i. ferrum.
Sardamon	i. nasturcium.
Sarcas	i. ciperum.
Sare	i. pustule.
Sarmech	i. atriplex.
Sarre. i. quoddam genus	apostematis.
Sarrei	idem quod supra.
Saricon	i. sticados citrinum.
Sarich	i. vrtica.
Sarion	i. abrotanum.
Sarcia	i. superflua caro.
Sarogen	i. bermodaculus.
Sarcon quid est. l. l. cinabar.	
Sarcofagus quid est. l. lapis sarcofagus.	
Sarcos	i. caro.

Cap. 6077.

Arcocolla gre. arabi. anza ros. latine uero anza.

Sera. lib. aggreg. cap. anza ruta. rot. auc. Dias. est gū.

mi arboris spinose: que nascitur in terra paras: quod simulatur olibano: et sunt parua frusta. et color eius est subrufus et amari saporis. et melior ex ea est quod cito frangitur et desiccatur sine modificatione: et in sapore eius est amaritudo. et est ea. et sic. in primo gradu. unde uirtus eius est quod glutinat: et abstergit et manrat et resoluit et incarnat: et aperit apostemata que sunt.

Bal. vij. simp. pbar. capitulo a percussione.

la est lachryma arboris ex persia: mixtam habens uirtutem ex emplastica quadam substantia et modicis stiptica. unde immo dicitur siccat: et propterea vulnera potest consolidare.

Sera. auc. Dias. Sarcocolla habet uirtutem conglutinatiuam vulnerum: et abscindit humiditates que ueniunt ad oculum: et corrodit carnem corruptam que est in ucleribus. et habet uirtutem in ophthalmia cum ponitur. et proprietates eius est expellere lippitudines ab oculo plus alijs medicinis maxime quando administratur cum amilo et zucaro albo. Et idem auc. Atabari restaurat fracturam: et incarnat uclera: et mundificat uclera cum melle. et quando miscetur cum albumine oui aut cum lacte et desiccatur: et postea teritur et cribatur: et in puluere administrat confert ophthalmie. et purgat phlegma uiscosum. et dosis eius est quando miscetur cum alijs medicinis in decoctione a 3. 5. usque ad 1. et ipsa non ponatur sola propter uoluntatem eius magnam. Et idem auctoritate habet. sarcocolla est acuta multum perforatiua: comedit carnes uclera. et habet in cura ophthalmie proprietatem magnam et uirtutem magnam et uirtutem potentem. et aufert lippitudinem oculorum: quando sunt ophthalmia: quod quidem non facit ita aliqua

medicina: et maxime quando miscetur cum amilo et zucaro albo. Et potio eius ad laxandum uentre habet proprietatem innandi oculum et uentrem: et proprie ad purgandum phlegma grossum: quod est aggregatum in iuncturis et in testibus et in scia: et in geniculis expellit ipsum cum fortitudine et cum aliquantulo calore: et inuat medicinas alias ad exitum dum ex corpore: et fortasse vulnerabit oculum et in testina: et excoriabit ea. et inducet tenasimonem propter suam acuitatem. et si ipsa datur in potu alicui sola aut cum aliqua medicina et fuerit ille etatis complete inducit ei caluicium: et facit cadere capillos omnes de capite suo. et si fuerit iuuenis: sit in hoc morata: et si fuerit senex: facit illud citius. et melior ex illa est illa que teritur facile: que est albidior et in maioribus frustis. et quando fit cum oleo de nucibus: quia oleum nucis frangit acuitatem eius: et propter hoc non habet ipsa facere id quod diximus in corosione: propterea quia oleum prohibet eam adherere: et caliditas nucis frangit plurimum acuitatis que est in ea. Sed si preparas eam cum oleo amigdalorum: pone de eo duplum aut triplum ponderis de ipso oleo: si uis ipsam ponere in aliquibus pillulis. sed si uolueris ipsam adhibere solam sine aliqua dimixtione alterius medicine pone plus pondere eius de oleo: et pone de oleo de kerua quantitatem qua possit dissolui solum: et postea misce cum alijs medicinis: et cum oleo de kerua erit senibus conuenientior: iuuenibus autem non est conueniens cum eo: quia calor nature iuuentutis non fert calorem olei de kerua. et quantitas dosis eius simplicis postquam preparatur sicut diximus est pondus aurei. usque ad pondus 3. iij. et quartam. et meliores medicine que conueniunt in admixtione eius sunt serapinum et myrabolanum et turbit et aloë et armoniacum et bdellium iudaicum et semen apij et ameos et similia horum ex medicinis. Paulus cap. de sarcocolla. ca. et sic. in tertio gradu emplastrum factum ex ea et albumine oui super tepora ualet ad fluxum sanguinis a naribus. puluis eius cum aqua ros. conficitur: et tolli exsiccat: et iterum cum aqua ros. ponatur in oculo: quod maculam consumit: et oculum clarificat. contra tenasimonem fumus eius per inferiora receptus emboto imposito ualet. Pulcissimum libro quod dicitur seruitor translato a Simone de ianna forma nutriendi sarcocollam in lacte: accipe de sarcocolla bona alba grossa: et pone in uase uitreo apertissimo osi cui: et mulge super eam lac asine in quantitate pauca ne infundat in eam: et liquefiat: sed remaneat sic: et pone sub bito in sole: ut cito desiccetur. Et quando erit sicca operet ut iterum mulgeas secundum quantitatem quam dixi: et sepe caueas ne cooperias eam lacte: ne acescat lac antequam desiccetur et destruat: et fac ita quas uolueris quies: et cum hoc feceris sicca bene et conserua. Et si non habes lac asine patu: fac cum lacte mulieris: quod est melius. Sarcon quid est. l. cinabar. Sarmon quod est. l. kaspar. Sarfar auis est. Sarsas. i. salix. Sarsari. i. pleuresis. Sarsarirosa. i. spica. Sarsin. i. emula. Sarsonech i. apium.

Sero arabice: latie galla cipressi: sed de cipresso lege cipissus lib. aggreg. cap. i. asfo. anc. Bal. qd ex cipresso admi-

nistratur sunt folia extremitates et nuces eius. et in sapore eius est acuitas et punctio parua et amaritudo: et satis punctio est fortior amaritudine. s3 de amaritudine: et acuitate inest quantitas tanta qd facit eam penetrare ad profundum corporis sine calefactione et mordicatione. et uirtus eius e que de ficit in qua non est acuitas et modicatio apparetes: sed quantitas sue acuitatis est quantitas que e sufficiens ad penetrandum: et est ca. et sic.

- Satarbi .i. thimum.
- Satarabi .i. oxiganum.
- Sataragi .i. apfia.
- Satabar .i. epithimum.
- Sata .i. ficados arabiqs.
- Satrapam .i. triplex.
- Satracti. i. medietas sextarij. hoc uocabulu3 ponit Aluic. quarto canone fen. pma cap. d cura feb. in generali: ubi loquitur de aqua ozdei: et ponit tale uocabulum exemplariter: quasi dicat qd snt. xx. satracti. i. r. partes.
- Satra. i. atramentu3 nigrum: quod uocatur encaustrum.
- Satraben .i. filer.
- Sater .i. naps.
- Satre .i. oxiganum.
- Satil .i. medicina quedā.
- Satyra .i. fantasma uel lana.
- Satyrion quid est. l. l. casti.
- Satrites .i. uene tortuose.
- Satos est quoddam animal: qd sic uocatur.
- Satoacon .i. scorpio.
- Satuli fundirion .i. scolopendria.
- Saturina .i. umbra.
- Satudeum .i. allium agreste.
- Sauma .i. agnus castus.
- Sauma quid est. l. l. abel.
- Scados .i. carice.
- Scalabotas .i. cantarides.
- Scapodia .i. salnia.
- Scali .i. cyperus.
- Scanus .i. ficus.
- Scamomalue .i. cataputia.
- Scarabeus quid est. l. l. benit et guaridē.
- Scasolium .i. dancus.
- Scandalicium quid est. l. l. lenisticum.

Scalongia gre. lati. ceputia.

Sal. secundo de cibis cap. d scan longijs. sunt scalongie ex genere bulbi. comeditur. n. ipso3 radix sine folijs. h3 autem in seipsa amaram et austeram uirtute notabiliter per quam stomachum resolutum excitat aliquantuliter. appetitui non contrariatur: neq3 ex pure aliquid indigentibus ex pectore et pulmo-

ne. et quidem substantiam corporis grossiorem et viscosiorem h3s. amariudo eius contra agit grossiciei. siccare uiscosa et grossa apta nata sicut i bis que de medicinis dicta sunt: propter quod si bis decocte fuerint: nutritiue snt magis. contrariatur autem tam expuere indigentibus tanq3 utiq3 dpo sito toto amaro. Comedere aut ipsas melius tnc cum aceto simul et oleo et garo. Etenim delecta biliozes sunt et minus inflatiue: et magis nutritiue subtiliozes ad digerendu3. abundantes aut secundum esum ipso3 quidam manifeste senserunt: et sperma plus habentes proprio3 facti ad uenera. preparant aut et hos homines multiformiter. Non enim solum elixos per aqua3: sed et uasa ex ipsis ualde preparata componunt. post fixuram q3 alij offerunt. multi autem affantes sup lar multam decoctionem non sustinent. contenti sunt autem ualde modica: aut neq3 omnino predeco3unt gaudentes ipso3 amaro et austero sapore saluato. prouocat enim ipso3 magis ad esum: sed inflationem et torsione inferat non digesti. Ex his quidem itaq3 qui sic comeduntur non boni chimi alimantum fit. Ex his aut qui amplius decoquuntur aut bis ut dictum est: grossior quidez chimus: melior autem quantu3 ad digestionē: et nutritiu3 fit. Calefaciunt autem manifeste: et aliquid aromatisas insinuant: et uirinatie sunt.

- Sanduco .i. rapesta.
- Sandix .i. idem qd supra.
- Scabru est idem qd pntia. Dial. cap. de fici et ptiria idem qd surfura capitis: ut Dial. cap. de selle.
- Scarlea .i. centrum galli.
- Scariola quid est. l. l. cicorea.
- Scada .i. carica.
- Scaron .i. vitriolum.
- Scara .i. crustula.
- Scanis .i. anisum.
- Sca3ium .i. concha.
- Scatbaros .i. scarabeus.
- Scaredalsa .i. salnia.
- Scamanice .i. succus papaueris.
- Scamonea quid est. l. l. scamonea.
- Scatirosa .i. lacerta.
- Scana .i. enema.
- Scsr .i. capillus.
- Scanis .i. anisum.
- Scara .i. canis maior.

Scamonia ara. gre. diagri dium: lati. uero

Sera li. aggreg. cap. scamonea. anc. Dial. Scamonia est planta habens ramos multos egrediētes ab una radice longitudinis quattuor brachiorum: super quos est uiscositas adherens manui et parum boze: et habet folia similiter pilosa: et similia folijs plante lebleb agrestis: aut folijs cussus .i. bedere: nisi quia snt molliora folijs cussus: et habent tres angulos: et habent flores albos rotundos concauos similes in figura sua cartali. i. tube: h3s

granem odorem, et radicem h3 grossam sicut pollex alba, granis odoris plenam lacte: et colligitur h3 hunc modum: Nam vulneratur virga et radix eius: et sunt foueae iuxta vuln: et humiditas manas a vulnere colligitur in foueis illis que postea colligitur in cocleis. Quidam vero fodunt circa radicem: et sterunt ibi folia: tunc et vulnerata radice quod de humiditate egreditur super subiecta folia colligunt: post ea sic dimittunt donec illa humiditas desiccata fuerit quam reponunt. et melior ex illa humiditate que est scamonea est que est clara lenis similis in corpore suo glutino quod fit ex cortis bouum h3 gibbositate: et est spogiosa: et illa que desertur ex locis musie: et ex terris asie est huiusmodi. Et ille qui vult eligere scamoneas et colligere ipsas: oportet quod non sit contentus utriusque albescat aut non albescat quando tangit cum lingua: quod idem contingit quoniam ipsa est adulterata cum lacte tiumalli: verumtamen discernitur quoniam non est admixtum eo quod non adurit nec mordicat linguam adustione et mordicatione forti. Nam hoc accidit quoniam est sibi mixtum lac tiumalli. Et de terriorum specierum scamonee est illa que desertur ex feni et ex palestina: quoniam iste species ambe sunt male adulterate cum tiumalli lacte et cum farina ordeis. et est cal. et sic in tertio gradu. Sunt autem qui accipiunt ex radice plante scamonee: et coquant eam: et dant elixirum in potu et purgant. et assuntur radix plate scamonee: et coquantur illa cum aceto et teritur contritum forte: et conficitur cum farina ordeis et fit emplastrum imatiuum sciaticae. Et quando lana innoluitur in succo radicis eius et subicitur pregnatum facit aborsum. et quando miscetur cum melle et oleo et liniuntur cum ea eriture soluit eas. et quando coquantur cum aceto et liniuntur scabies vlcera excoquat eas. et quando miscetur cum oleo ro. et liniuntur caput cum ea confortat sode antique. Et idem aucto. Gal. ca. est et sic in tertio et est calidior pipere. Et idem aucto. Pauli scamonea abstergit cutim. et meliorat calorem. et mundificat baras. et auferit dolorem capitis antiquus: quoniam administrat cum oleo ro. et aceto: et infunditur super caput. et melior ex ea est vergens ad colorem celestem quoniam fragilis: et est in fricatione sua sicut coclea fracta. et illa que colligitur in montibus kem est huiusmodi: et mala est: cuius color vergit ad nigredinem: et figura eius est rotunda et alteris coloris ab illa. Et modus rectificationis prime speciei que est bona est quod accipiatur citonium: et abscondatur de capite eius romula: et fodiat medium eius: et intro mittatur ibi scamonea: deinde ponat coopertorium quod fuit absconditum et firmet: demum voluatur super ipsam pasta: et ponatur in furno non multum calido: et dimittatur donec desiccetur: et dosis eius ita preparate sit ab vno danich vsque ad duos. Et scias quod scamonea non mutatur: neque minuitur actiuitas eius circa spacium. xxx. vsque ad. xl. annos: nisi illa que est preparata sicut diximus. nam illa que est preparata quoniam transferit longum tempus super ipsam amittit virtutem suam. Et propter hoc oportet quod preparas eam quoniam volueris eam administrare. et quando sumit scamonea plus ab ea quantitate quam diximus.

fortasse inducit anxietatem et languorem et sudorem frigidum et syncopum et fluxum donec moritur. et dosis eius conueniens est o. vi. granis ordeis usque ad. xx. et de proprietate eius est quod expellit choleram et humores viscosos: et attrahit supfluitates malas a corpore. et multi ex his qui sunt cal. complexionis postquam susceperunt eam icurrunt se. acutas: et ab ea cauere hominibus melius est nisi magna necessitas incumbat: et tunc accipiat formam et quantitatem quam diximus. Et idem aucto. Alben mesuay. laxat fortiter ventres. et nocet stomacho et epati: et diminuit appetitum cibi: et inducit anxietatem et nauseam. Et rectificatio eius est quod admiscet ei anisu et daucus et semen apij et radix piperis: et admiscere cum oleo amigdalino est bonum. Et scamonea non debet multum teri ne adhaereat stomacho ut noceat ei et oportet quod non bibatur simpliciter: et sumat cum magna cautela. et sit dosis eius ab vna krat vsque ad tres.

Jo. mes. cap. de scamonea. Scamonea est solutiuum magnum. Et dixit de mocrates quod est dissolutiuum antonomatice: et quod est genus solutiuum et generalius super omnia solutiua. Sit autem ex succo cuiusdam speciei volubilis cuius folia sunt in modum sagitte alate. nascitur autem in antiochia: armenia: et coraseni in partibus arabie et turchie: et plurimum nascitur in terra nostra: et est mala. Et credo quod dispositio loci et modus cultus et ars in faciendo auxiliatur ut sit bona aut mala. Modi autem operationis eius sunt quattuor. primus est ut accipiatur radix eius postquam euellitur a terra: et fiant icsiones in eo: quod apparet super terram: et inuenitur quod egreditur post diem et diem est res sicut gummi: et dimittitur exsiccare et conservatur. Secundus est: extrahuntur post illud totaliter radices et inciduntur: et colligitur lac eorum fluens: et decoquitur cum facilitate: et exsiccatur soli: et fiunt inde forme et sigillatur: et huius scamonee color est subalbidus aut varius. Tertius est: teruntur adhuc radices post illud: et extrahitur succus: et fit sicut diximus de decoctione et alijs: et sigillatur alio sigillo: nunc autem fides sigillo perijt: et hec scamonea est grossa nigra et ponderosa. Quartus est: teruntur flores eius et stipites: et extrahitur ab eis succus: et fit similiter: et hec est scamonea nigra attingens viriditatem: et est granis odoris. Electio melior est anthiocena: et armena est propter hanc. que uero fit in partibus nostris et in coraseni est mala profus. et melior adhuc est que est prime forme: et que est secunde est post primam: et alie sunt male: et deteriores uiridis. adhuc autem quod laudauerunt scamoneam: in. v. proprietatibus laudauerunt eam. prima est ut sit in colore clara sicut gummi: et proprie speciei eius prima aut subalbida aut varia. secunda ut si tangatur contractum eius cum aqua uel salina fiat sicut lac. et tunc ut sit tenera multum facilitate ad frangendum et puluerizandum. quarta est ut sit ponderis lenis. quinta ut sit odoris proprii boni non grauis. Remota uero ab his proprietatibus non est bona. Conservatur autem per annos. xx. h3 quanto antiquior: tanto debilior. cal. complexionis est in tertio gradu: et est sic in primo. et est in ea

de acuitate minus q̄ i planta sua. Et credo q̄ ars
i faciendo ipsam frangit ex acuitate eius aliquid.
z i ipsa est amaritudo. z ipsa quidem e absterfua
icifina et resolutina cu attractione multa: cuius at
tractio extenditur vsq; ad multu remota. Rectifi
catio. v. sunt ei familiaria que i corpore magnitu
dinem nocuementoru iprimunt. est. n. in ea ventosi
tas mordicativa z faciens in stomacho subuersio
nem et nauſea et estuationem laborioſa. z^m q̄ in
ſut ei caliditas et acuitas abilis inflamari: z prop̄
hoc facit cadere in fe. et ſium: z pprie q̄ inueni
tur patientis preparatio. Tertiu qm̄ fit per ipsam
tractio uehemēs et uehemēs dilatatio orificioz
venaru: q; fac cadere i imoderatu fluxu. Quartu
qm̄ est in eo ferofitas operans ad excozationē vi
ſcerum: quare generat dolores acutos p̄gitiuos:
z facit cadere in dyſeteria et tenaſmō. Quintu est
pprietas z operatio ſua quib⁹ fit ipeſſio nocumē
ti in mēbra que ſūt minere virtutū: ſicut cor: e par:
stomachus et ſimilia eis. Auxiliandum igitur est
his cum rebus pprietate et virtute nocuementa tol
luntur: ſicut verbi gratia: obuiamus ei qd̄ p̄ſo di
xi adiuvando: vt reſoluatur uapor eius turbidus
et inflatus faciens ſubuerſionē et laborem: z ad
hoc auxiliat nobis decoctio in pomo. digerit eim
z maturat: z reſoluit: z excludit uapores eius z au
fert ferofitatem eius: z miſceatur in decoctione il
lius que ventofitatem reſoluit et carminat et ad
iuuant ad illud: ſicut daucus pprie z galanga z ſe
men ſeni. et ſemen apij et ſimilia. Et dico q̄ deco
ctio eius generalior est preparatio eius auferens
plura ex nocumētis que diximus. Et obuiam⁹ ei
qd̄ diximus in ſecūdo miſcendo i decoctione ei⁹
aliquid virtute refrigeratiuum et operado: ut frā
gatur acumen et inflammatio eius: et ad hoc au
xiliat nobis decoctio eius cum his que extingunt
z leniūt: ſicut eſt muſcillago pſillij et aqua eius z
carnes p̄uiozorum: z ſuccus ro. et aqua violarum:
z viole recentes: et inuoluere ipſam ante coctionē
eius in oleo ro. aut violato: aſferunt hoc nocumē
tum ab ea. et ſuccus citoniorum muzoz et ſumach
et ſpodium faciunt ſimiliter. Et obuiamus ei qd̄
diximus i tertio miſcendo ei i decoctione que ad
iuuant uirtutes mēbrozorum: z auxiliatur in aggre
gatione et corroboratione partiū laxarū: z ad hoc
auxiliatur nobis maxime res ſtipicitatem habē
tes: z oia que auferunt ſuperfluitatē acuminis ei⁹:
et remouent ſubtilitatem et uirtutem penetratiōis
ipſius: ſicut eſt maſtic citonia et ſucc⁹ eozum. Sūt
enim rectificatiuum bonū. Myrabolani quoq; ci
trini ſunt mirabiles in hac operatiōe: et aloē ſimi
liter. Et obuiamus ei qd̄ diximus in quarto miſce
do res que aggregant duas intentiones. Prima eſt
acquirere facilem egreſſum: z hoc cū rebus expel
lētibz cito audaciam eius et faciētibz ei⁹ deſce
dere: z ad hoc auxiliatur nobis adminiſtratio ei⁹
cū rebus lubrificantibus: ſicut eſt muſcillago pſillij
z carnes p̄uiozorum. Et ſciuiſti q̄ compreſſina: ſi
cut citonia et maxime ſumpta poſt medicinam: z
pprie poſtq; incepit educere feſtinare faciunt ei⁹

greſſionem. Et ſciuiſti q̄ aqua calida poſt medi
cinam tranſmutat audaciam ipſius: z debilitat vir
tutez ipſi⁹. Et dixit ruſus eis qui ſuſperit ſcamo
neam de melioribus rebus eſt ad expellendū au
daciam eius: vt poſt quattuor uſ⁹ quinque horas p⁹
q̄ ſuſperunt eam pſillium conquaſſanū: cū aqua
tepida aut oleo ro. ſumant: z poſt horas duas eis
infuſionem myrabol. tribue: ſic enīz nō timent no
cumenta eius. Secunda eſt reprimere eius uirtu
tem acutam et ferofitatem: z hoc facimus cum au
xilio rerū humidarum et vinctuofarū: ſicut eſt dra
gantū et oleū ro. z amigdalorum. Et obuiamus
ei qd̄ dixim⁹ in quinto qd̄ e theſaurus totius ope
rationis: z illud eſt acquirere ei bonitatem cū me
dicinis mēbra et uirtutes cōfortantibus: et ad hoc
auxiliatur nobis medicina cordiales frigide et me
dicina ſtomatice. Et auxiliatur nobis ars z modus
preparationis: ſicut iam diximus. Modus rectifi
cationis eius eſt ſm q̄ narrauit Ruſus: decoque
re ſcamoneam in citonio poſt inuolutionem eius
z reuolutionem ſere per diem in oleo ro. aut vio.
aut amig. et poſt illud teratur facilius z uoluntur
z reuoluatur in ſcutella vitrea vsq; dum ſicet cū
infuſione myrabolanozū citrinozū facta in ſuc
co citoniorū: tūc ſiant ex eo trociſci quātitate quar
te. 3 i. z ſit doſis trociſcus unus: ſolutione enīz edu
cit abſq; moleſtia. Modus aut alius ſm eundez ſa
tis bonus: decoquitur ſcamonea cū priorī doctria
adiungendo ei myrabolanos citrinos ad quātita
tem tertie partis ipſius: deinde accipe ſemē aniſi:
ſeni: culi: danci: ana. 3. ij. decoque cum ſucco citoni
ozum cū ſacilitate et cola: et utere deſiccatione et
inolutione: ſicut hic proximo dixim⁹. Inquit Ru
ſus: ſit tua addere et minnere et mutare ſecundūz
q̄ exigit diſpoſitio. Inquit Gal. miſcui ſcamone
am cū ſextuplo ipſi⁹ manne z triplo eius ſucci ro.
poſt bonitatem coctionis eius in pomo: z inueni
ex modis preparationis eius hūc modūz ſatis lau
dabilez emendantē plura ex nocumētis que timent
tur per ipſa: z aliqñ miſcui cū eis ſextuplūz gluci
nis pſillij: z feci inde bolū: z aliqñ miſcui medici
nas cordiales: aliquando alia: ſicut res exigebat.
Inquit Damech: Accipe duplū eius ſtorū vio.
et n̄edium ponderis ipſius liquiricie: z inuolue i
oleo ro. z fac trociſcos. 3. i. Et ſit doſis eozū vn⁹.
Inquit Dumay diſſoluatur cū oleo vio. aut amig
dalino et pauco maſticis: z per diē z diem agitet
in ſole cum adminiſtratione olei paulatiz: p⁹ hoc
agitetur per diē z diē cum aqua ro. in qua fuerit
diſſolutum bdellium: z exſiccetur z decoquatur i
citionio: poſt hoc cum tertia parte myrabolanozū
citrinozū ſiāt trociſci: z ſit doſis. 3. 5. Ingt Pau
lus: z ſinber z piper longū et aniſū admixta de
coctioni ipſius: et pprie in pomo acetofa aut pon
tico remouet nocuementa ipſius. Modus rectifica
tionis ipſius ex inuentione noſtra: decoquatur fru
ſtra eius inter amigdalas tritas mltas poſt prepa
rationem eozum intra folia ſepeliendo ea i cinere
calido: z poſt diem abiectis amigdalis diſſoluant
in aqua citoniorum acetoforum: in qua bulcrit

spica et anisum et ex speciebus et seminibus redolentibus et desiccetur: deinde cum pauco mastice et bdellij decoquatur in pomo citonio inuoluto in masca: deinde fiant troscisci. 3. i. et fit dosis. i. operatur. n. sine nocumeto. Modus alius preparatiōis predicti: misceatur q̄stū ipsa ē de sumach: et quarta parte eius de spodio: et fiant īde troscisci sicut priores. Sūt. n. alii: et dissoluat scamonea cū octuplo ei⁹ miue et cum pauco spice post inuolutionem eius in oleo ro. aut amigdolino: et decoquatur cū facilitate: emendat. n. a sua malicia. Et sciūsti q̄ aloē frāgit malicias eius: et myrabolani magnificant eaz. Et decoctio eius ī succo portulacae: aut aqua seminis ipsius auferunt plura ex nocumētis ipsius. et medicine cordiales aut stomatice cali. aut fri. scōz q̄ res exigit frangūt maliciam eius. Et oportet q̄ fiat decoctio eius cū facilitate. Impetuositas. n. in coctione addit ī maliciam eius: et ista quidez sicut sciūsti de trituratione modicuz sustinet: quapropter ī trituratione ipsius non iūmiū insinatur. Ex rebus autē faciētibz facīle et velocez egressū eius a corpore sūt citonia q̄n ī cōfectionibus et electuarijs simul miscentur: et similiter myrabolani: ipsi enim sūt de cito eam deponētibus: et similiter si supra eam post spacium bibatur. Et sciūsti q̄ aqua cal. expellit maliciam eius: et aliqua similiter sicut diximus in canone: solutione educit choleram cū facilitate: et attrahit eam a sanguine et venis uebementer. Et eius operatio ē sicut operatio furiosi. et ipsa ē inimica cordi stomacho et epati et istestinis. et ipsa est ex facientibus nauisā et conurbationem ī visceribus: et ex subuertētibz ea: et facit sūm: et debilitat appetitū cibi. et ex ea et myrrha oleo et succo agreste pauco opio fiunt troscisci et cū vino pontico et pprie aurei vini: et fit linimētū ex vno eoz supra frontem et tēpora cōprimendo et pprie cū vitellis oui et aceto forti sanat sodam antiquaz et frigidam: et pprie emigraneam difficilez. et si ponatur supra dentem: remouetur dolor eius et corrosio. et si super scrofulas ponatur et pprie cū succo apij et dauci delet eas. et si fit linimētū ex vno eoz cum succo sifimbrij et aceto: sed loco apij ponitur castoreum: et linitur in posteriori parte capitis: et ē maguum inuamentū ad subet et lēbar giam. et q̄n scamonea supponitur cum lana educit menstrua: et facit aborsū. et ipsa quidez curat morsus scorpionis. pprie de super linita cum succo mēte aut cum vino. Utet autē eius acceptionē qui ca. et sic. nature est: aut paratus cadere in se. bi autem qui sumunt ipsaz timeant estus et frigus: et abhorreant fructus et pprie frigidos et aquam veri frigoris et sōnum plix. et super eam et excitantia sūperbiam animi. Conseruatur at scamonea per annos. xij. dosis eius ē a granis. v. usq; ad. xij.

Cap. 631.

Scabiosa latine grece stibes sine stibeos. **Dias** capi. stibes. herba est cuius semē stiptice est virtus et siccatine latis. et iccirco eius decoctio dyscite

ricis insicitur. et de auribus pus emanans sanat. i. stillata. et in magnis vulneribus et cruciis glucia toria ē: vtilius id agens si cum vino nigro et anstero et stiptico coquatur. desiccatur. n. fortiter oia que contra naturam sūt humida. folia autē eius viridia trita et cataplasmatibus apposita in apno emoroidas repimunt: et ex percussione in oculis simcism factā supposita iuuant. Itē folia eius adhibita suffosiones oculis detergunt. sanguinem vulneri iposita siccant. Paulus cap. de scabiosa. Scabiosa ca. est. et sic. i. secundo gra. ualet contra scabiē et alopiciam. et succus eius lumbicos necat. sum⁹ vini decoctio eius valet contra emoroidas. Cōtra cōdilomata que attritū dicitur fiat emplastrum desuper ex ipsa herba fumo tamē prius recepto. Dicitur q̄ sctus Urbanus ad petitionē cuiusdā sororis sue anhelantis super scabiose virtutes: q̄n ipsa continue viebatur misit sibi ifrascriptos versus. Urbanus. p se nescit precium scabiose. Nam purgat pectus: q̄ compumit egra senectus. Lenit pulmonem: purgat laterum regionem. Apostema frangit: si locum bibita tāgit. Tribus vncta foris antracem liberat hois.

- Staderea .i. semen centrū galli.
- Sfanum .i. pinus.
- Sfargilla .i. mala citonia.
- Sfragil idem q̄ supra.
- Sfragius .i. saluia.
- Sfraga. i. fragaria.
- Sfrades. i. ficus sicce.
- Spaston. i. genestra.
- Spagnum. i. saluia.
- Spalten .i. palma.
- Spatomele instrumentum ē.
- Sparsum .i. per trinalia.
- Spartus. i. genestra: ide sptaria vt ī palagio regio illa spartis.

Cap. 632.

Spatula fetida herba ē: similibis ireos. Paul⁹ ca. de spatula fetida. succus eius eradicat morphea albā. si fiat vnguentū ex pulnere eius et pulnere stafixagrie flāmule et hermo dactili: et de attramento combusto ī olla rudi cum aceto et axungia porcina vetusta: et inungatur ter ī die: et cooperiatur cum folio caulis vel plātagis Sparagus quid est. l. l. valion. Sparatela quid est. l. l. glaspatella. Spatana. i. dexteris. Spatella. i. acous. Spartus .i. genestra. Sparbennon idem quod supra. Spargamum idē q̄ supra. Spalangion .i. aranee. Spasmata. i. torsiones. Sparcos. i. rubea. Spargula quid est. l. l. aspargula. Spatella. i. acous. Spacul. i. cerusa. Sfare est passio que accidit quando homo marimū sentit puritum: et cum scalpit se apparent in cute nodi quidam ad nucis similitudinem.

Cap. 633.

Tachis secunduz Gal. viij. simp. pbar. capi. sta

L z

chis fm trā statōne grecā similis ē porro: frutex a cris gustu amar^o ex rōio gra. exns calefacientiū: q̄ circa calefaciens non mouet solū mēstrua: s; z em bionum necatium ē pharvacum: z extrahit se cundinas conuenienter.

Stadis . idēz quod supra.
Stamicles . i. omnes lapides.
Stānum quid est. l. l. femezeg.
Staer. i. adeps porcina. Statim. i. gutta mirrbe
Statia . idem quod supra.

Cap. 634.

Staquin Dial. frutex ē simil' praffio: folia habēs oblonga multa et dura z aspera z vna ra dice albidiores praffio. nascitur locis mōtuosis. virtus est ei termantica et viscida. elixatura folio rum eius mēstruis i perat cum vino bibita: secōdi nas excludit.

Stafilon. i. quinq; foliū. Stactis. i. gutta mirrbe
Stanrosi. i. lacerta viridis. Stactenali. i. lexiuia.
Stalticum. i. carnem crescentem equans.
Stagie . i. astelle.
Staltica. i. defrigerteria vel strictina.
Stafilnia . i. pastinaca.
Stafisagria quid est: le. l. haberas.
Stafilomata . i. vene corozio.
Stalticotoza . i. compzebentua
Statera qdā exponit mirrbā: quidā armoniacū
Stak. i. gūmi oliue: quidam dicunt q̄ est gen^o bo racis: sed p̄ma expositio melior.
Status . i. lectus.
Staguires. i. gutta: inde stranguria. i. guttalis mic tio. i. quando guttatim migitur.
Stangularia . i. scrofularia.

Cap. 635.

Strangulator adib vel leopar di idest luparia: z nō administratur in tus neq; extra. dicitur q̄ si appropiqua tur scorpionī congelat eū: z est species aconiti. vn de aconituz herba luparia strāgulatoz adib v' leo pardi idem. vbi sciendum q̄ ois herba venenosa pōt dici aconitum ppter partum z cetera: scribe bic qd est in littera: que incipit Aconitum.

Starne . sūt pdices parue.
Staciones . i. balsamita.
Stadio: herba est que nascitur i superficie aque sine radice cū folijs similibus semperuiue: p qua . l. l. gabaleb.
Seuioth. i. beta. Selini sperma. i. apij semen.
Selion. i. apium. Semidaleos. i. sirico.
Semisse. i. medietas. Senifion. i. cardus bene dictus. z dicitur senicion qz senescit et calefit tem pore veris caput eius. l. l. crifion.
Senescio . idem quod supra.
Sedum . idem quod supra.
Sepedāne . i. cicer arborum.
Senasia . i. confectio.
Seca . i. isopus.

Seperos . i. bacce lauri.
Selmisia. i. spuma lune: et est talk.
Sesurem. i. absinthium. Secacul. i. iringi.
Semen bulbi. i. semen cepe domestici.
Selinium. i. apium: pro quo. l. l. apiz.
Selinum . idēz quod supra.
Selinum equinum. i. macedonium: pro quo lege . l. quā supra.
Seisegurab . i. abrotanum.

Serpentaria minoz. i. aaron: z est alia maior que vocatur luf.
Sedar . i. arbor cicozasi.
Septemere . i. serapinum.
Serpillum maius . i. valeriana.

Senacion. i. nasturcium aquaticuz: le. herocalca.
Semina cōia sunt quattuoz semina frigida et ba bencia cōem operationez. i. semina melonif. citul li: cucumeris z cucurbitae.

Sedum turnas . i. nucleus bacili
Semina frigida quattuoz sunt semina cōmunia.
Semozes est quoddam genus piscis.
Sesien . i. sanguis draconis.
Secaniabin. i. oxinel. Secara. i. canis maior
Seten. i. false de piscibus que sunt in egypto.
Seriqueth . i. partes.

Scini. i. pira porcina: z sunt siluestria.
Sarabaran est nomen grecum erocalcha.
Schebngi . i. abrotanum.
Sentar. i. pes columbinus cum tingitur cera.
Seterig . idem quod supra.

Seleyen. i. lolium quod nascitur in segete.
Seley . idem quod supra.
Seres. i. lac acetosum. Setaragi indi. i. taphia.
Sefeci. i. mādragoza. Sedengi. i. semē canapiz
Senabs. i. lentiginosa. Secabinici. i. serapinū
Sefembubati. i. herba croci hozulani.

Seben est quedam medicina inda
Sekelibet. i. darselaban. Sereteregi. i. lac orde.
Seretis. i. sisamum: z ideomate nostro vocatur io riolena.

Selocha . i. cassialigna.
Semabraz aira est coquar ens. Sericu. i. seta.
Secbil est arbor ex genere spinarum: cuius folia simlātur folijs spine albe: liquū. n. durum ipute scibile. z dī q̄ est incōbustibile quo antiquitus fie bant altaria i quibus vt nō cōburerētur ppterea quasi i eis accendebar ignis ad sacrificiū faciēdū.

Semen lini quid est. l. l. bararichibene.
Seni ē propriū nomē loci vltra mare i India: vt apparet si. l. l. meadhayse: z litteram haliligrz litte ram barfalendi.

Senades. i. lapis ematites. Seratica. i. desiccatiua
Sgl quid ē. l. l. bel. Sedūirmas qd ē. l. l. nakala
Seris est species scariole: z est cicozea.
Seleniabin. i. zucarum ro. l. l. gelenabin.

Seid. i. duarū arundinū itra adintozū z manum.
Sete cholerice sūt que similes sūt empetigini
Selet. i. bleta. Semozion idem quod supra.
Serfar. i. ferrū. Serū armena. i. absinthium.
Setesific . i. ruta agrellis.

Sedime i vria dñ a sedo sedesteo q i fudo sedet
 Secranrach. i. lac vel vrina vespertilionis.
 Sedaneg .i. lapis ematites.
 Sedenigri sunt quidam lapides sic nominati ut
 supra ematites.
 Seedenigre idem quod supra.
 Sednie idē qd supra.
 Seorez .i. oleum sisamium.
 Semerion .i. spēs apij cāpestris.
 Seytrayrez sunt duo animalia.
 Seregeis .i. herba.
 Sēperuina hic scribe quod ē littera helaolabem
 Seemeniga est qōdam genus esule: que vocatur
 esula campestris.
 Selgen. i. nappus. Serben. i. cedrus.
 Selios. i. lectigatio. Senadus quid est. l. l. cardel.
 Serpens uētris. i. lumbricus latus et longus. istud
 vocabulū ponit Avic. scdo cano. cap. de capparō.
 Sefiros. i. apostema durum: cui nō associatur sen
 sus neq; dolor: et est melancolicus.
 Sefaluacham .i. apium siluestre.
 Setaromata est apostema qd cum frāgitur exiit
 ab eo aliquid ad modum pinguedinis.
 Setatica. i. desiccata. Sedenag. i. lapis ematites
 Seiebiet hec ē aranea hñs plures pedes et lōgos
 Seedes. i. polium. Seutho. i. bleta.
 Septe picee .i. serapinum.
 Serpido. i. rubor cutis cum pustulis.
 Sempebeliaustum .i. afronitrum.
 Setatis vel naten .i. spica celicia.
 Seil quid est. l. l. carachar.
 Semicupium. i. tina. Seperos. i. bacce lauri.
 Selia. i. cassia. Sentix. i. rubus. l. l. rannus.
 Sentices idem quod supra.
 Selekusia. i. spuma lune: et est talk.
 Serigene .i. cāna mellis.
 Senation qd est. l. l. herocalcain.
 Sedia. i. cassia. Septicum. i. redarguens.
 Serpellium. i. serpillum. Seene. i. sal de piscib⁹
 Sem .i. pilli porcini.
 Cap. 636.

Sertula Dia. ca. sertula. herba
 ē humil: odore suavis:
 et colore exalbida: stoffellum hñs sub
 rufum. illa nero melior est que ē iusta
 et nō nimis exalbida et recens. vires hz leniter re
 laxantes: et iō tumorem oculorum sedat locis debi
 litatis et nervosis ex aqua multum cocta et somē
 tata facit.
 Semen lumbricorum quid est. l. l. kambel.
 Semen quid est. l. l. almech.
 Seherabram quid est. l. l. streabram.
 Sertarius ē pondus libraz duarum et dimidie.
 Serapinum quid est. l. l. sacabenzg.
 Sefabufalan est grecum: et interpretatur myrtus.
 Sechefabzen idem quod supra.
 Sea. i. sticados arabic⁹. Seldebinegi. i. opoponacū
 Sentar .i. pes columbinus.
 Setabit .i. semina papaveris
 Semim. i. dōūfrigium. Senapiōes. i. senationes

Serafisi. i. thozar vel ossa pectoris.
 Sediti. i. folium. Seberig. i. fructus mandragore.
 Sertegi. i. oleum sisamium. Seribi. i. siluestris
 Seisech .i. mandragora.
 Sematis. i. lentiginosa. Seede. i. ruta.
 Serpentaria quid est. l. l. luf.
 Serpentina idē quod supra.
 Setati. i. apoplina. Sersemie. i. ozobus.
 Set .i. lacca.
 Sentix est quilibet frutex spinosus.
 Serpigo .i. indugata empetigo.
 Seta quid est. l. l. baer. Sedar. i. agrifolium
 Sericon est fex plumbi post exiium ceruse: et ē ce
 rusa vsta: et est rubea: debet dicere surico: ut appa
 ret in. l. l. suricon.
 Sedine. i. lapis ematites. Sebafta. i. sulfurata.
 Sera afadizarabazen .i. agnus castus.
 Semen fule. i. artetice sed falso: sed alterius herbe
 durissime et placide ego qua herban⁹ eg calabzie
 Seilen .i. folium indum.
 Sedina vedina .i. apostema molle.
 Semisen. i. sisamus. Secabiniti. i. serapinuz
 Sealdens alnabati. i. herba croci hozulani.
 Selichi .i. ozimum latum.
 Serum .i. butirum coctum.
 Serpis quid est. l. l. latamie.
 Seegi combusti .i. genus venenosum
 Sebedengi .i. lac ordeī.
 Sembellia. i. medicina inda cōposita ex aromati
 bus et laxatiuis quibusdam: ut apparet i lfa gallia
 Secati .i. argimonia.
 Seose. i. sponsia marina. Seren. i. lac ordeī.
 Seruracula. i. species brassice crispe.
 Sen est proprium nomen loci.
 Seregeis nominatur persice kildarium.
 Selgen .i. nappus.
 Senzen idem quod supra.
 Seriones .i. pedicelli.
 Sextex nextex .i. sal gemma.
 Setei .i. apoplexia.
 Semericō. i. semē apij campestris. i. siluestris vt
 ipsa herba.
 Sereram .i. tapfia.
 Serpentes viscerum .i. solea.
 Sebellia est medicina inda: et est sebe.
 Setica .i. emigranea.
 Serpillum quid est. l. l. numir.
 Sedon .i. cardo benedictus.
 Semerion .i. apium siluestre.
 Seelen .i. agrimonia.
 Serenz .i. scariola.
 Senex .i. rubus.
 Cap. 637.

Sebesten lat. gre. mahaloma
 giata: arab. faulis se
 besten: et in lingua persica vocatur mā
 milla canis. vnde sebesten māmilla ca
 nis fert per Sera lib. aggre. cap. faulis sebe
 fica lingua. ste aboause mochiata sūt
 nomina istius arboris fructificatis: fruct⁹ dulces
 3

nominant eos gentes faulis sebesten. Et idē anct.
Isaac benaram mochata est roth in arabia: et est
arbutum altum super terram sicut basta: habēs
corticē cuius color vergit ad albedinem: ramos
quoz cortex vergit ad viriditatem. r hz folia ma
gna rotunda. r hz racemos quoz sapor: est dulcis.
r vna eius est magnitudinis nucicule: que postea
glanceffit cū maturatur. r hz iterius viscositatez al
bam: et granū: qd est sicut granū oliue. hic fructus
colligitur et exsiccatur donec passus sit. r ē illud
quo vtimur in medicina. r est medicamen medū
i cōplexione sua i caliditate et frigi. laxat ventrem
febicitantiū. confert tussi que ē a cali. r sic. r lenit
pectus. r sedat catarrhū ca. stipicū ppter eius hu
miditatem. r confert ardozi vrine que fit propter
mordicationem cholere i vesica r i renibus. et ex
pellit vermes intestinorum: qz adherent ei propter
dulcedinem suam. Cap. 638.

Sedis arab. gre. malabatur. Ma.
vero folium.
lib. aggre. cap. sedis ancto.
Dial. est herba que nasci

tur in India i locis hu. r paludosis carēs radice.
colliguntur hec folia in aqua supernatantia. Est autē
optimum qd ē leue et albidus vel nigrosus: nardi
referens odorem sine vlla falfedine: ac diu multū
qz referuās hanc herbam: cū indi colligunt isētūt
filo lineo: r siccant estate. aliqui etiā illos ramos
colligunt et sic seruāt. r qñ terra cū oibus herbis
estate vi calozis arefat: nisi foco herbe aride fue
rint peruste alio anno nullam generant herbam.
Est autem folium integri odoris cū suauitate stipi
ticum: r diu cū diuturno odore. virtutem hz spice
nardi: qz similiter ē diureticum. tumoribus oculo
rum elixum i vino fomento adhibetur. puluerem
eius in aqua fricatum oculis ipunge. folium ma
sticatū diutius odorem retinet: qd i uestimētis po
sitū: cū fuerit tincolas nō permittit: r vestib⁹ odo
rem gratū reddit. Multū potauerūt folium eē nar
di indici solū: sed fallit. Et idē auc. Hal. virtus
est ei similis virtuti spice: verum ē fortioris opera
tionis. Paulus cap. de folio. cal. est in secundo gra
du. sic in tertio.

Cap. 639.

Sene ara. gre. Sera. li. aggr.
r latine. capi. se.
ne. qñ desiccatur reponitur. r ipsuz hz
vagas oblongas in quibus sunt semi
na ordinate distincta: r ille vagine hñt pediculum
subilem quo adherent ramuli: r qñ agitantur va
gine a vento cadunt: r pastores colligunt eas.

Dosse. Sera. auc. Abix. virtus ei⁹
est cal. r sic. n̄ pauce
n̄ caliditatis. r siccitas eius est prope caliditatem
ipsius. r hz virtutē magnā qñ peruenit ad stoma
chum purgandi melancoliam et cholera. r forissi
cat substantiam cordis: qñ miscetur cū eo medici
ne quas dixi iunare: sicut viola. et potio decoctio
nis plus confert q̄ ipsū tritū. r dosis sicci triti ei⁹
ē. 3 i. et i decoctione. 3. v. Et idē auc. Rasus: sene r

sumus terre purgant humores adustos. r confert
scabiei et **Jo. mes.** sene ē folliculus plāte:
puritui. quam vocant per se al
zemet: r iuenitur ex eo domesticam r siluestre. Et
melior pars plante ē folliculus: deī de folia. r meli
or folliculus est cuius color: declinat ad viridita
tē et subnigredinē quandam: r i quo est de amari
tudine res modica r stipicitate: r qui ē magis cō
pletus: r i quo sunt semina ampla compella. sub
albidus aut non ē bonus r incompletus. Similiter
et folia sunt meliora viridia: subalbida vero r ten
nua non sunt bona. r antiquum ex eo ē sine spiri
tu. r stipites eius sūt inutiles. Est cal. i p̄cipio secu
di: siccum i primo. r folia sunt i primo cal. r est ab
ster situum mūdificatiuum cōuenienter et resolu
tiuum. Debilis ē et tarde solutionis: r debilitat sto
machum. confortatur cum rebus acutis sicut zizi
ber et salgēma. r medicine cordiales et stomachice
cum eo felicitant opus eius. Et Hal. cum iure gal
loz aut carniū soluit sine molestia. r si ifundat
i aqua casei cum spica: deī de coquatur parum: est
medicamen bonum. solutione educit. n. cum facili
tate melancoliā et cholera adustam. r mundifi
cat cerebrum cor r epar r splenē r mēbra sensuuz
r pulmonem. r cōfert egritudinibus eorum. r ape
rit opilationes viscez. r conseruat utentē ipso i iu
uentute: r generat gaudium: cām aut tristitie āpu
tat. r ponūtur folia eius i lauacris ad caput: et pro
prie cū camomilla confortat cerebrum et neruos:
r scdm ocm modum administrationis eius addit
i visum. r coroborat audituz. r est medicina bona
februm melancolicarū et antiquarum. Dosis ei⁹
ifusi potio est ab aureis. iij. vsqz ad. 3. i.

Cap. 640.

Semissem arabi. gre. sisami
nū. lati. vero sifa
mus vel Sera. li. ag. ca. semisse
ioriolenā. i. sisamus auc.

Hal. in eo est substantia vinctuosa quantitate non
paucā. r virtus eius est que mollificat. r eadez vir
tus reperitur i oleo sicut in substantia. et aqua in
qua coquitur sisamus hz eandem uirtutem

Dial. cap. sisaminum scdm translationem
grecam malum ē stomacho. r come
stum ozis fetorem facit. r idem scdm translationē
arabicam: qñ fit emplastrum cum eo mollit durici
es neruorum. r curat conuassationes aurium: r
apostemata cal. que sunt in eis. r confert cōbustio
ni ignis et dolori colico r morsui aialis: qd dicit
carates. r qñ miscetur cum oleo ro. sedat dolozes
capitis qui fit a calore solis. r planta sisami qñ co
quitur cum vino facit hanc eandem operationē.
r confert proprie apostemati oculi et pulsatiōi ei⁹.

Sera. auc. Alben meluay. oleum sisami
idē Sera. num est malum stomacho: r de
struit eum. r iuuentum eius est illis qui habēt
melancoliam et scissuras i extremitatibus. Nā bi
iuuantur multum ex cibo eius. r rugas cutis extē
dit r mollit eas. r cōsolidat scissuras que frūt. p̄p̄
desiccationem que sunt a melancolia. r dicunt qz

sisamus est cal. in secādo gra. ⁊ hu. in primo. ⁊ pro
uocat vomituz qñ torrescit et recificatur ⁊ melio
ratur. Hal. in li. de cibis cap. de sisamo. Sisamum
cū stomachum evertit: ⁊ tarde digeritur ⁊ alimē
tum dat corpori vinctuosū. Rabinoisēs cap. de si
samo. Sisamus corumpit cerebrum et nucam. et
replet caput fumositatibus: ⁊ facit sudorem feten
tē. ⁊ i mulieribus ventrem auget. ⁊ ipsum generat
herniam. Auerois quinto colliget cap. de sisamo.
est cal. in primo vel i principio secūdi: hu. i tertio.

Cap. 64i.

Et ara. gre. chinobatus vñ saccupa
lea: latine vero rubus caninus.
Sera lib. ag. capi. Set. Set. i. ru
bus caninus ⁊ ē maior sa

tis rubo alio. Nā assimilatur imagine sua arbori
bus. folia eius sūt latiora folijs myrtū: ⁊ in ramis
eius sunt spine due: ⁊ hñt florem album. ⁊ fructus
eius ē oblongus similis nucleo oliue qui qñ matu
ratur fit rubeus: ⁊ hz interius simile lane: qñ de
ficatur ⁊ aufertur qd interius ē: ⁊ coquitur cūz vi
no et bibitur stringit vētrem. ⁊ nocet decoctio fru
ctus eius cāne pulmonis: ⁊ stringit fluxū mēstruo
rum. ⁊ radix eius ē calidior ipso: de qua si fiat em
plastrum extrahit spinas ⁊ alia ifixa corpori. ⁊ qñ
fit emplastrum ex folijs eius recentibus prohibet
apostemata. Et idē auc. Hal. fructus huius plante
ē stipticus fortiter: sed folia eius hñt stipticitatem
paucā. ⁊ oportet qd caueatur ab eo qd intra fructū
ē bōbicio simile: qz nocet multum cāne pulmōis.
vnde vocatur chinobatus a cinos qd est canis: ⁊ ba
tus quod est rubus.

Cap. 64z.

Scolafedon vel alutri
be ara. la
tine scolopendria.
Sera lib. aggreg. capit.
scolafedon au

eto. Dial. scolafedon. i. scolopendria. ⁊ nominat
hoc noie ppter similitudinē cuiusdā vermivocū
scolofendeia: ⁊ eius interpretatio ē quattuordecz
pedū. hz multa folia egredientia ab vna radice. ⁊
nascitur i petris et muris edificioz. ⁊ non hz stipti
tē neqz floz neqz semen. ⁊ folia eius sunt desubr
maculata sicut folia polipodij. ⁊ pars eius inferior
est quasi rubea. ⁊ ps. vi. sim. pbar. cap. de
superior est viridis. **Hal.** scolopendria secū
dum translationem arabicā. substātia eius ē subū
lis: ⁊ virtus eius ca. i. primo: sic. in secundo. ⁊ icidit
⁊ resoluit duriciem splenis. Et idem eodē lib. ⁊ eo
dem cap. scdm translationem grecāz imitices siue
scolopendria stipticitate cum amaritudine parti
cipat: quapropter cōfert spleni bibita cum aceto.

Et **Sera** qñ herba ipsa coquitur ⁊ bibit. xl.
diebus resoluit ⁊ extenuat splenē.
similiter aut faciunt folia ipsa si terātur. ⁊ fiat cūz
eis emplastrū super splenem. qñ terūtur ⁊ miscen
tur cū vino conferunt distillationi vrine ⁊ singul
tui ⁊ ictericie. ⁊ frangit lapides vesice quādo bibi
tur. Et putant quidā qd ipsa prohibet impregnatio
nē qñ suspendiur super mulierē sola: aut cū sple

ne mule. Auerois. v. colliget cap. de scolopendria
est temperata in ca. ⁊ sic.

Cap. 64z.

Schedenchi arab. gre. ca
naba: latine
vero ca
napis. **Sera** lib. aggreg. cap. se
chedenchi aucto.

Dial. schedenchi. i. canaba ē planta que seminā:
⁊ facit semē. ⁊ hz folia similia folijs agni casti gra
tis odoris. ⁊ habet bastam et ramos longos inte
rius vaci **Sera** auc. Aben. mesuay. est ca. ⁊
os. Et idēz **Sera** sic. i. scdo gra. Et de pprie
tate eius est que desiccatur humiditates que fiunt in
auribus qñ distillatur i eis ex oleo eius. et vsus ei
nimi? facit sodam.

Sparag. i. aufab. Hal. virtus sapor et odor eius
sunt similia virtuti saporis ⁊ odori nasturtij: nisi qz
ē minus desiccatiuum ipso: ⁊ calefacit in quarto
gra. Est enim eius cōfectio facilis ⁊ non dura. ⁊ i
uenitur nigra et rubea. ambo sunt iterficientes: et
ista nō inuenitur i regionibus nostris: ideo eius no
men ignoratur.

Sebel. i. alumen. Scema. i. figura.
Scel. i. vene rubeę sup oculos
Schela icene idem quod supra.
Scen. i. lacerie rubeę.
Scelē est vena que est intra auricularem ⁊ annu
larem i dorso manus: ⁊ vocatur saluatiella.
Sccata. i. magna stella.
Scen. i. sanguis draconis: ⁊ ē succus rubeus notus
secundū quosdam ē gūmi: sed quid ē. l. alacobē.
Scea quid ē. l. ascukodos.

Scea armenez idem quod supra.
Scef. i. vngula. l. lafir. Scenfen. i. sisamum.
Scemas. i. manus.
Sceylen. i. ramus vene nigre. l. l. platea.
Sceha romanum. i. absinthium.
Scelich romanum idem quod supra.
Sceet. i. ancum. Scebel. i. ruta.
Scedenegi. i. ematites.
Scheius venigi. i. semen canapis.
Sceirarag. i. fumus terre. Scetaram. i. tapfia.
Sceirasif. i. hypochondrium.
Scense. i. sol. Sceitaragi. i. pitifis.
Sceatagi suoti. i. nigella. Scear. i. adeps porcī.
Scedene. i. chetabze.
Scedme. i. ematites. Sceptaras. i. tapfia.
Scedie. i. pinguedo intestinorum.
Sceridatis. i. sanguis draconis.
Sceileki. i. stozaz liquida.
Scebram. i. esula. Sceazirach. i. vesperilio.
Sehemagin. i. lebran. Sfenoria. i. pastinaca.
Sfleticos. i. pes columbinus.

Spelta quid est. l. l. fult.
Species condictes. i. species odorifere.
Sperule coloquintidarum. i. poma coloquintide
que sunt rotunda vi spera.
Sperū. i. fermentum. Spedilion. i. sisimbrium.
Spedate. i. cerusa.
Speculare clastrum. i. gypsum.

Splemon. i. ceterac. l. l. ap. lenon.
 Splenaria idem quod supra.
 Spboydes. i. spelta. S. l. i. bel.
 Ssemi. i. hierusalē. Sterra. i. nervoz qualitas.
 Sterione. i. galla. Sterios. i. particum.
 Stella domini. i. sigillum Salomonis.
 Stercus eris quid est. l. l. boas.
 Stefania interpretatur vincens.
 Stebinech i. serapinum.
 Stercus argenti. i. stercoza argēti que ita est ex ar
 gēto: sicut ster^o eris: et qd ē ster^o eris. l. l. ster^o eris
 Stefrigia. i. ruta agrestis. Stear. i. adeps.
 Steb. i. alumen. Stellaria quid ē. l. l. asterion.
 Stea i. matrix.
 Sterica passio. i. corruptio matricis.
 Stectio i. pes columbinus.
 Stello. i. lacerta facetana: sed secundū quosdā est
 lacerta viridis.
 Sterphina. i. vinacium. Sterione. i. galla.
 Steatemata. i. idurata apata. Sterig. i. sum^o terre
 Stercus quid est. l. l. fumus.
 Stercus passerum i. v. sinen.
 Stercus demonis. i. napta vel petroleum.
 Stella terre. i. talk. Steffisa. i. ruta agrestis.

Sera. **Teng** arabice vel seterig: gre
 ce capnos: la. fum^o tre.
 lib. aggre. ca. sterig anc.
 Dial. herba est similis pa
 sinace agrestis: nisi qz magis ē minuta ea et ama
 rior: et hz radicem cuius color vergit ad albedinē.
 et anc. Hal. sapor eius est amarus et stipticus. vir^o
 eius ē ca. et sic. in secundo gra. Plin. capi. de fumo
 terre. fumus terre. i. fumaria. et dicitur fumus tre
 qz nascitur et remittitur a terra i magna quantita
 te ut fumus: qz nascitur a quadam grossa famosi
 tate a terra resoluta: et circa superficiem tre adbe
 rente: et sic ex actiōe caliditatis generat. Debet. n.
 viridis poni i medicinis: et est ex eo alius cui^o flos
 ē subalbidus cinericus: et alius cuius flos ē pallēis
 violaceus: et iste ē melior. Dia. cap. de capnos secū
 dum translationem grecā que latine fumaria dī:
 nascit i segete ordeacea similis coziandro vel co
 rio herbe: sed mollis et alba et cinerosa: et multum
 flore hīs et purpureū. succus eius viscidus est. cali
 gines oculis detergit. lachrymas puocat. vnde et
 nomē accepit. herba ipsa comesta vel bibita pluri
 mam cholera per vnam prouocat.
 Silfū. i. lasar: et ē gen^o ferule: cuius gumma est af
 fa fetida.
 Serecinum idem ē qd ceretinum.
 Sidia. i. flos granati. Sicaras. i. si simbeium
 Siames. i. semen. Sieron. i. farina lolij.
 Simacha. i. apostemata parua caliditate hāntia: q
 multum cito i sanie conuertunt ut carbūculi.
 Simata idem quod supra.
 Sinum. i. vinum: et est vinū passerum.
 Sincum. i. bdellium. Sisaleos. i. filipendula
 Sibias birbias. i. loca que sūt i extremitatibus co
 rarum: vbi sūt glādulē: vbi vertebū cōiungit scie

Sibare ē demonis mixtum cum sirsena: ita ut cuz
 hō hz sirsen alienet propter demonis agitatu.
 Sirelile est emblicus qui sic nominat: cum i lacte
 infunditur.

Sistar. i. fu. Simaren. i. lactuca asini.
 Simeanus. i. visc^o quercin^o. Sinopsis. i. rubicidus
 Capi. 645.

Simphitum gre. vi. **Sal** gre. vi. **Sal**
 licuz: ara. pi. viij. simp. pbar.
 7. cterion: lati. Sal. cap. simphitum
 consolida. cap. simphitum
 secundū translationē grecam. simphitum petrosuz
 et cōtrarijs constat virtutibus. hz enim qd abster
 sium quo contentum i torace et pulmone pus ex
 purgare natum est. Habet aut quid et congregati
 um quo ad sanguinis eductiones iuuat. et cōtinet
 vltra hoc humiditatem quandā calidam non igni
 moderate: propter quam et dulce apparet gustan
 tibus et delectabile odoratum. Infructuosum aut
 ē cuz masticatur: et asperitates que i arteria sanat.
 secundū mixtionē vero que ex oibus predictis vir
 tutibus simul et diafozare sufficiens ē: et colligere et
 cōstringere corpus: et ad emulsionem et scissiones cum
 nijs apponitur: et ad emulsionem et scissiones cum
 orimelle bibitur. quicunqz vero ad dysenteriam et
 fluxum rubeū coquētes i vino dant: ut sicante et
 congregate vtuntur. et quicunqz ad frenetica vt pur
 gante et madente. simphitū aliud magnum simile
 est virtuti predicti: nō tñ gustu dulce neqz odorife
 rum olfātibus apparet: sed secundū hoc abcedit a
 predicto. secundū vero qz viscositate quandam et
 mordacitate hz quodā mō similiter existit. vtūtur
 aut eo i oib^o quibus **Dial.** cap. de simphito.
 cūqz et prius dicto. simphitum. i. con
 solida: et est maior et minor. minoris folia sunt ita
 pinguis: et ē vere minor. nascitur locis asperis vir
 gas hīs similes origano et tennel: et capita sicut thū
 mum virge lignose et odorate et dulces in gustu. et
 radix est illi longa et obrusa grossitudinem digiti
 hīs. est aliud simphitum quod pectenū vocat. ha
 stam hz asperam et longā duobus cubitis angulo
 sam. abintus inanis ē: i qua sunt folia aspera et an
 gusta et oblonga sicut buglossa. hz etiā ipsa hasta
 angustos in quibus folia nascuntur. flores sunt illi
 mellini. semen hz super hasta sicut flōmos. hasta
 et frutex hnt pulueri simile quod cū carni applica
 tuz fuerit: puriginē facit. Radix ē ei colore nigra
 q cuz fracta fuerit alba apparet et muscillagiosa:
 et ista est cōsolida maior: cuius radix trita et bibita
 emoptoicis medetur. conuassationes reficit. tum o
 res spargit. cum folijs cataplasmatibus adhibita
 oia similiter facere pōt. vuln^oribus paracolefz fa
 cit. carnes icifas frustis i cacabo missas i se glucū
 nrāe facit. Consolida minor: elixa in mulla pulmo
 nem purgat. reijcientibus sanguinem et freneticis
 cum aqua medet. Radix cum vino cocta et bibita
 fluxum mulieris stringit: et dysentericis opiatat.
 cum orimelle data cōquassationes et dolores late
 ris saluberrime curat. masticata apud situm. asp
 dinem faucium mitigat. vulneri recentū paracole

sim facit. antrocellicos bibita & cataplasmatibus
adhibita optime curat: & carnes celerius glutina
re facit. sunt. n. ambe ille spes consolidate eiusde vir
tutis. Consolida secundū Plin. aucto. vel opinione
maltozum diuino miraculo curat & rūpit antracē
itra duos lapides trita. Est autē alia consolida que
vocat̄ur cōsolida rubea: pro qua. l. l. bistorta.
Sicamphon. i. sicomoz. Simphoniatā. i. iusgam.

Cap. 646.

Sifimbrium .i. absinthium
ponticum: & ē
centonica sicut apparet in littera absin
thiā. sed si simbrū vocatur mēta aqua

lica. & alio noie vocatur balsamita. vnde si simbrū
la. arab. culudes: **Dias** cap. de si simbrū se
gre. cardaminon. nē grecā. si simbrū dē cardaminon: eo q̄ carda
mo agresti folia h̄z similia: cum folia eius rotūda
nascātur sicut folia cardami agrestis. cū creuerit
scindunt se sicut eruca. virtus ē ei cal. diuretica. cru
dum & coctū lēuigines vultibus tollit: & maculas
emendat si vna nocte impositum fuerit: & alia die
locus abluatur aqua. Paulus cap. d. si simbrū. ca.
est & sic. in t̄tio gra. aliud ē domesticū: aliud silue
stre: sed domesticum nobis ē i vsu: q̄d oibus ē no
tum. virtutē h̄z diureticam dissolūcēdi & consumē
di. cōtra viciū pectoris fiāt pulter ex farina ordei
& aqua apposito puluere ei? et dōtur patienti. Cō
tra frigidum rheuma folia eius i testa calefacta si
ne liquore & in sacco posita capiti superponat.
valet vinum decoctionis eius contra dolorem sto
machi & intestinorum ex frigida cā & opilatione
epatū & splenis: & vinalium viap. herba ipa deco
cta in vino & cataplasmata soluit etiā stranguri
az & diffuriam. Valet etiā cōtra iliācū dolorem &
contra dolorem factum ex ventositate. menstrua
educit. conceptum iuuat. matricem mundificat fo
mentatio si fiat ex eo. aenerositates eius i oleo mu
scellino vel saltem cōi decocte & superposite idem
operantur.

- Siderizonta .i. feraria.
- Sifofigiū. i. lauis que vocatur merula.
- Sigeti. i. apostema flōnosum herisipillofus.
- Siu .i. cuscute.
- Sitis scadis .i. cucumer agrestis.
- Sifamus quid ē. l. l. semisem.
- Sifamus agrestis. i. cataputia.
- Sifamos. i. confectio de melle similitis penidys
- Sifamum idem q̄d supra.
- Silomata. i. cortex celsi. Sipui. i. apium.
- Sinsen. i. sensen. Sinim. i. cerusa.
- Similis i. draganti. Siciā. i. bionia.
- Silliz latine: grece piper silium: & quid. l. l. baza
re chona.
- Sirantica. i. aaron. Sia. i. senationes.
- Sia .i. ficulnea.
- Sica. i. ficus. Sira. i. cerasia.
- Sindin. i. cucumer domesticum.
- Sister. i. anetum agreste. i. men.
- Sigia. i. storax liquida. aliqui dicunt q̄ est storax

calamita.

Sicbias quid est. l. l. xencua. Sida. i. blea. l. l. beta.

Siligo. i. germanum ex quo aliquando efficit̄ pa
nis. l. l. germanum.

Sichen armenicum. i. abrotanum agreste.
Sifamina ossa a sifamo q̄d est granum minutum
de quo fit oleum sifaminum: & sunt ossa que itra
ossa digitorū existunt.

Sisarij .i. lolium.
Sila est apostema q̄d multum augetur. s. an. princi
pio: & est glandula.

Sireblen .i. beta.
Siquis ordei. i. puluis factus de ordeo trito et co
cto cum multa aqua & torrefacto post.

Sithemachia .i. monomachia.
Sibare. i. demoniū cū sirs: ita vt hō cū hoc q̄ h̄z
sirs alienet propter demonium agitatium.

Sidrichis egilops. i. arbor sanguinis draconis
Sileici primo quid est. l. l. cataputium.
Sidra .i. iuniba siluestris.

Cap. 647.

Sideritis aut eracia gre. lati.
prima spēs eius: et
vocatur centrū galli: quā inuenies in
littera gerebotanū que folia h̄z praessio

similia sed oblōga sicut eliffagus aut inos: sed mi
nora & aspera. hastam h̄z quadrā: longā duob? pal
mis: virgas lōgiores & suaves i gustu et stipticas:
i quibus virgis capita sūt obrotūda sicut verticel
li et sicut praesi: & in ipsis capitibus semē nigrū in
uenitur. nascit̄ sub petra. Est alia sideritis hastas
h̄z duobus cubitis longas & teneras: & folia i ip
sis hastis similia petriferidi: s̄z diuisa in circuitu
plurimū nascētia s̄z visu tenuia & oblōga. In Sica
mine vero haste capitellū h̄z rotundū & asperū: in
quo semē ē simile bete obrotundū & durū: & huic
virt? ē t̄māica & silis supradicte. Est & scōz genus
sideritis: q̄d catebras eracēā dixit. nascit̄ i parietē
bus sicut vitis: folia h̄z minuta & tenera: & multa
ex vna radice nascētia similia coriandro: cui? haste
longe sūt duob? palmis & molles & albidiores. flo
res h̄z fenicios & gustu muscilaginosi. trita & ipo
sita vulnerib? recētib? paracolesim prestat.

Cap. 648.

Sinonum quidā dicūt q̄ est
herba que d̄r pes
milui. quidam dicunt q̄ ē alexandrū:
sed falso: nā neutrū istoz est vez: qm̄

nō ē pes milui qui vocatur pepanus: qz pes milui
h̄z folia satis maiora & pignora: & flores satis a flo
ribus sinoni differentes: qm̄ pes milui facit flores
multos & albos simul cōiunctos i capite stiptis ap
parcēs sic cauda gatte: & ei? herba sic valeriana:
s̄z sinonū recte florescit sicut petroselinū vsuale.
secundo facit folia sed maiora. Nō ē similiter ale
xandrū: qm̄ alexandrū facit semia nigra rugosa vt
cūq; curua & magna sicut git. s̄z sinonū scōz Dia.
& Plin. facit semia sicut apū & ameos. vñ s̄z verita
tē sinonū ē petroselinum macedonicū: qm̄ Dias.

dicit finoni semen e minutum simile apio sed ob
 longum et nigrum gustu ca. diuretica valde et ce
 tera. Et dicit finonū qz nascitur i syria prouincia re
 giōis ma **Dias** capit. de petrosellino quod
 cedonie. nascitur i macedonia i crip
 tis r speluncis: semen e minutū simile apio vel a
 meos odoratum et viscidū r aromaticum et diu
 reticū valde. mēstus impat. islationes stomachi
 r colli cōpescit. calefaciendo r siccando nimis toz
 tionibus subuenit. dolorem laterū mitūgat. frenē
 cis r vīce dolozi subuenit. prouocat habūdāter
 vīnā: maxime cū vīno datum. diureticū antidotis
 miscetur. **Pli.** cap. de petrosellio macedonico. **Pe**
 trosellinum macedonicū cuius semē de syria asser
 tur: vel semen est minutū simile apio diureticum
 valde. nascitur circa petras: semen et folia similia
 apio. semen eius odoratū r diureticum valde. vñ
 de petrosellinum vocatur: qm multotiens i petris
 nascitur: qd multi petrapium dicere consueverūt.
 qz idem sūt finonū et petrosellinum macedonicū:
 qd latine dicit petrosellinū agreste. l. petrosellinū.
 multi finono vel macedonico carentes vñt alexā
 dro: qm sūt eiusdē virtutis. virtutē finoni vel ma
 cedonici inuenies i littera petrosellinum.
Sirsemiatū. i. egritudo cōposita ex sirsen ca. r fri.
 qm e ab apā factum ex duobus humoribus cōpo
 sitis simul. s. ex pblegmate r cholera.
Siler creticum quid e. l. cardilion.
Simach. i. separatio euenies: cū caro super os ten
 ditur scdm partē **Silac** dicit grece masenis vel
 lemuse grossicies in palpebris: e difficultas clau
 dendū oculum cum sūt aperte: r ad aperiendū euz
 sunt clauē.
Sirfati. i. caro mollis veniens i iterio i parte pal
 pebre: a qua nō cessat fluere sanguis rubeus niger
 r viridis.
Sirsen. i. frenesis: r est apostema cerebri: a sen qd
 est apostema: r fir quod e cerebrum.
Siphach. i. pūmus pāniculus qui est supra vētrē
 post cutē cōprehendēs itēstina: calefaciens ea sua
 spissitudine r vinctuositate: r cōprehendit lacertos
Sirsir i. semper putrefaciēs.
Silfir idem quod supra.
Sirigi. i. lac coctū. **Sirengi** idē qd supra.
Simintj. i. cerusa. **Sirs.** i. cerebrum.
Sicē. i. caput sicē. l. capisice.
Sisecos capestris. i. leuisticum.
Sisakethec i. tunice.
Silvestre omealosis. i. nasturium album.
Siricum romanum i. syricum vel seta.
Simar i. lactuca asini.
Sisamelō. i. oleū de sisamo. **Sichia.** i. ventosa
Siscoles. i. contractio **Sintoma.** i. accidens
Sisaberis i. oleum de sisamo.
Sibagat. i. salsamentū liquidum qd cūqz.
Sinapium. i. sinapis. **Signigmacia.** i. storax.
Sir i. medicina inda.
Silfer i. lasar vel eius radix.
Siria. i. oliua. **Sirach.** i. gūmi olinarum.
Sicides aga i. cucumer agrestis.

Sincar. i. buxus. **Sicharos.** i. sisimbium
Siames. i. semen intube. **Sisaliqozū.** i. liquiricia.
Siler montanum i. sislecos.
Siseli idem quod supra.
Sillū mōtanū. i. siler montanū: r e idē qd supra.
Sisat. i. buxus. **Sisapasmare.** i. linire.
Sidurū i. scotomia.
Sileniabin. i. zucarū rosatū vel mel ro.
Sinis i. nigella.
Sief memite hoc mō fit: succis memite in sole sic
 catur: r ex eo formantur pillule vel magdaleones
 parui sicut nucle^o dactili. r pōt fieri sief ex alijs re
 bus. vnde sief. i. medicina ocularis formata oblon
 ga que fricatur super cotē cū aliquo liquore cū in
 oculis poni o3: est. n. forma ei^o sicut nucle^o d. cili.
Silen herba est que nascitur iter frumentum: euz
 est tempus fluiosum: r est gramē.
Syrupus diaquilō: debet dicere syrūp^o diachilō
 i. de succis: vt apparet in l. chilus.
Siregia i. oleum sisaminum
Sisseri. i. criffones. **Sintalar.** i. beil.
Siaten. i. reuolutio palpebrarum.
Sinifes. i. quedam musca parua quasi effugiēs vi
 sionē: hñs aculeū acutum mordēs. r alio noie vo
 catur sinifes: r alio noie vocatur culex cis: r ideo
 mate nostro vocatur zezala. vnde decliatur hoc si
 nifes genitiuo huius sinifes indeclinabile.
Sirengi. i. minium. **Sisimin.** i. elencin.
Silofer i. nenufar.
Simenia sunt ossa que sunt super spondiles dorfi
 sicut spine.
Sigilluz sancte marie. i. secacul.
Sirigios. i. spēs quedam canne. l. l. basap.
Sifion est spēs lili. l. l. lanfea.
Sinapis quid est. l. l. char del.
Synthefis. i. ectica senectutis que fit ex frigidityte
 r siccitate.
Syntheticus idēz quod supra **Sinter.** i. rubus
Syntefis. i. atrofia: r e qm nutrimentū nō digerit
 neqz cōueritur in substantiam mēbrozum.
Synthefis. i. palpebre coartatio vel cōglucimatio
 immaturalis.
Sinopida quid est. l. l. mezegrech.
Sisnabar. i. sisimbium. **Siclon.** i. bleta.
Sicen vel siccen armenicum. i. abrotanū agreste.
Sirius. i. doronici. **Simaren.** i. lactuca asini.
Sitarez idē qd supra. **Sigillū laice.** i. tra sigillata.
Simit hij i. ceruse.
Siminata. i. calidos humores purgantia.
Simirnis i. gummi iuniperi.
Siringios. i. qui audiunt quasi fistulas.
Sintē oculi. i. alinitifac. **Sicerg.** i. vinum de pomis
Sifula e herba i vltamarinis pūb^o qua carem^o.
Sigillū salomonis quid e. l. l. dafnoides.
Silorum quid est. l. l. beuda. **Sideratū.** i. penatū.
Siseos. i. assa fetida. **Sitacust.** i. saiacost.
Signiles. i. verruce rotunde. **Siliqua.** i. xiliqua.
Sima concuuitas e epatis: sed eius gibb^o dicitur
 gedeola vt in lib. vrinarum **Isaac.**
Sinantis. i. pefocatio acutissima: idē sinantia vel

sqnantia. i. acuta prefocatio.

Siston. i. diuisum. ut in Alexandro de lacte: inde
dysenteria.

Sini .i. genus aranec.

Sinocus. i. conclusus. Similum. i. git.

Sidus marinum .i. piscis est.

Silac. i. corosio cum rubedine et asperitate cum
puritate palpebris. Mesue cap. de casti pilozu pal
pebrarum: uel est inersatio palpebrarum: et quasi
scabies in cobopertorio oculi.

Siria .i. genus grani.

Sicamina idem qd supra: licet Dias. cap. de cello
ait qd multi dicant qd est fructus celsi: non tñ affir
mat: qm mos Dias. ut uidebis si. l. loricantum est
nominare rem scdm opinionem aliozum sed non
affirmare.

Sicomordus idem quod supra. — Siricum. i. seta
Cap. 649.

Sistose vel bisbese vel bestebel
le arab. grece galifer si
ne taliffar vel machil: et i oriente vocat
adaes vel adache: latine uero macis.

Sera li. ag. cap. sistose. Sistose. i. macis: et est
cortex nucis muscate que e super cor
ticem grossu. Et melior ex eo est ille qui e coloris
fussil: et deterior ex eo e niger: et i cortice duro gros
so nucis muscate no est aliquid iunamentum: sed
fructus eius e uilis medicine: et nominatur in oic
te adaes. dicitur aliqui qd e macis: et e cortex que ap
portatur de regione que no est grecoru: et color ei
e fla

Dias cap. machil. sine machir secundu
us. translatione greca: i. macis cori
um e ligni uenientis de barbarico: coloris rufi cum
roboze solido: cui uirtus e stiptica et remordens qd
maxime. i. gustu tusa: et bibita emoptoicis et dysen
tericis et clytiacis singulari pnestat effectus. Col
lector huius tepozis: macis est cortex nucis musca
te que adheret ipsi circunquaqz ut pot uideri i bar
bulis anellanaru: et multoties uidi tamisij sic esse: s
dicat Dias. machir. i. macis e corium ligni: error
translatiois e: qd dicitur corium fructus: ut superi p3.

Gal vii. sim. phar. cap. de mace scdm trasla
tionem ara. Galiffar siue Taliffar. i. ma
cis cortex e qui portatur de india: i gustu quidem
stipticus sufficiet cu breni quadam aromaticita
te. cu aut odoratur e similis pluribus aromatibus
indianis. et substantia eius e coposita ex substatijs
cotrarjs. et plurimu qd est i ea substantia e terrea
frigida: et min qd i ea substantia e subtil ca. et odor
eius e bonus sicut odor aliaru speciez aromatica
ru que apportant ab india. sapor eius est stiptic
stipticitate multa cu aliquantulo aromaticitatis
uirtus eius e que desiccat i tertio gra. sed cal. et fri.
non e operatio manifesta. cofert fluxui ventris et
ulceribus intestinoz. et bibitur i emoptoica et i flu
ribus humorum ad uentrem.

Quicquid de uiribus cordis ait qd cofortat cor.

Cap. 650.

Simbel vel solob arabice: la
tine spica.

Sera libro aggregationum capit. simibel
siue sumbel. simibel. i. spica: ei tres

spes sunt. Ma quedaz e nardiz: est inda: et alia ro
mana: et celtica: et est alia motana. sed spica nardi
nascitur i monte hama siue hanea in india. et meli
or ex ea e recens leuis et pignus et rubea boni odo
ris. et in ea est paru odoris cipressi sine foijs: cuius
spica e parua: et qm masticatur remanet odor eius
i ore diu. et nascitur in monte syrie spica: que nomi
natur fra: et sunt i ea oia que dicta sut i india. et
nascitur prope ignem qui e i monte spica: que est
debilior qd indica: qd indica ppter humiditatez lo
coz i quibus nascitur e logior ea maioris spice. et
ortus spicarū e ex vna radice. et come spice sut i ea
plures sibi inuicē adherētes pignus odoris: for
tasse ueditur a gbusda spica postqz madefacta est
i aqua. et signū i hoc est albedo et extenuatio eius:
qd no e i ea terra. Et idē auct. Gal. substantia spice
nardi vel inde e coposita ex tribus substatijs: vna
earū e uirtus stiptica: et secūda ca. acuta no nimie:
tertia declinat paz ad amaritudinē. uirt^o eius ca. i
primo gra. et desiccat i secūdo i fine ei. Spica ro
mana e spica celtica et nascit in syria: et e plata par
ua hris folia longa: cui color uergit ad rubedinē.
et flos eius e citrin^o. et melior ex ea e recens boni o
dozis multaru radicu no facile fragibilis. et qd de
ipsa administratur e radix eius et stiptes solū: qz
i eis e bonitas odoris eius: et inuamētū ipsius. et ip
sa euellit cu radicibus ei: et sūt ex ea fasciculi ple
ne ma

Gal vii. sim. phar. cap. Mar dus celi
nus. ea scdm translatione greca. Mar
dus celtica similis aliqlit est scdm genus i uirtute
pdicte. min^o uero stipticat. uirt^o e calidior ea i scda
et tertia. et e debilioris uirtutis qd illa i oib^o nisi in
puocatio **Gal** eodē lib. et eodē ca. scdm trasla
tionē arab. motana multū na
scit i tris cilicie. et folia ei^o se sicut folia herbe kar
sabane. et ramuli ei^o sūt sicut ramuli ipsius: nisi qz
se minores. et ipsa no e grossa nec ita spiosa. bz du
as radices aut plures nigras boni odoris similis
affodillo: nisi qz sūt minores et subtiliores multū.
et no bz stiptic nec frustu nec florez. et est debilior
oib^o specie **Gal** vii. sim. phar. cap. de nardo
bus spice. scdm translatione greca sto
chis. i. nardus spica calefacit i tto gra. et desiccat i
scdo. Cōstitit at ex stiptica sufficiet uirtute et acri
ca. subamara. ex talib^o aut coposita uirtutibus ad
epar et stomachū rōnabilē cōpetit bibita. et extrin
sec^o apposita vrias mouet. et mordicationē stoma
chi sanat. et q scd^o uctre rheumata siccat: et adhuc
cu bis ea q scd^o caput et thoracē. fortior uero e in
diana uocata: p^o hoc exis syriaca q uocatur ipa
cussa. **Sera** uirt^o spice e q abstergit et forti
Et idē **Sera** ficat: et cofert epati et ori stoma
chi. qn bibit et ponit extra puocat urina. et curat
mordicationē q e in ore stomachi. et desiccat hūo
res que adueniunt ei i intestinis. et confert humo
ribus qui congregantur in capite et pectore. et for
tior specierum spice in hoc est indica: et est fortio
ris nigredinis qd sceni. Et idem auctoritate Dias.

Virtus nardi est ca. et sic. et prouocat vrinas: et ppter hoc qñ bibitur stringit vètrè. et qñ sit cum ea nascale stringit mèstrua: et desiccet humiditates que currunt ad collum matricis. Et qñ bibitur cū aqua fri. sedat syncopim. et confert cardiacæ et inflamationibus epatis. et ictericæ et egritudinibus renum. et qñ decoquitur in aqua: et sedet i ea mulier confert apātibus ea que sunt in matrice. et cōfert casni capillorum: et plapebarū propter ei' stipicitatem: et facit eos renasci. et cōuenit medicinis oculi. Spica romana. i. celtica. virtus eius e sicut virt' nardi syrie. nisi quia prouocat plus vrinā: et confert magis stomacho qñ bibitur cū decoctiōe ab sintibj. et cōfert apātibus ea. epatis: et ictericæ et inflamationi stomachi. et qñ bibitur cū vino cōfert apostematibus splenis: et dolori ventris: et vesicæ: et renum: et inflamationi stomachi: et morib' venenozum: et aialium. et ingreditur in cōfectionib' oculozum. Spice mōtane radix cōfert in omnib' qñb' confert spica celtica. Et idem anc. Alben mesuay. Propter eius e q' retinet menstrua supstua qñ sumitur in potu. Plini. cap. de spica quedam vocatur spica nardi: quedaz vocatur spica celtica: et quedam e celtica montuosa. Spica nardi cal. e in primo: sic. in scdo. vnde a similitudine cognominata est. similis. n. est spice frumentū. et velat aristas plurimas hz in modum capillorum tota collecta et densa velut fascicul' paruissimus. nascitur in India ex vna radice parua sine folijs: dicitur tñ et syrica: non qz in syria nascitur et legitur: sed qz montes indie i quibus abundanter inueniuntur syrie partē spectant. verum illa est optima que est odorifera et colore subrufa: gustu subamara: recēs et leuis non vasta. habet vires stipticas et calefactorias. Spica celtica nascitur in illyrico hoc nomen hñs apud eos. hec i syria nascitur: et in italia: fructus hñs super terram breues et spissos. colliguntur autē a ciuibus cum radicibus. similiterq' fasces faciunt que plena manu continent: et iō ab alijs fasces gallice appellantur. hec hz folia oblonga et non lata: flore mellinum: odore circa se suauē cōtinens est: et similis i virtute spice syriacæ. Et et alia spica celtica mōtosa que a plurimis partibus appellatur. hec nascitur i sicilia similis i folijs et ramis irigio hz spica breuior est: et spinosas radices mittens duas aut tres odore suauis: et nigriores colore similes affodilli radicibus. hec nec florem nec semen hz: sed virtus e illi similis celticæ superiori. Sed qdam mentientes dicunt celticam saluincā: et pro ea ponunt sed falso. et quid est saluincā. l. mucafar.

Cap. 65i.

Siseleos arab. vel ascegelios: grece sisele: latine siler mon. Sera. i. seleos auctoritate Dias. Folia habet similia folijs feniculi: nisi qz habet longiora et grossiora. et habet bastam longam i cuius summitate est corona: in qua e semen longum et latum: hñs angulos: et grossum: acuti sa ponis: fortis odoris: et est illud qd est i vlu: et admi

nistratur in cibis. et hz radices longā boni odoris. **Bal.** viij. simp. pbar. cap. siseleos scdm translationem arab. radix huius plante et semen hz caliditatem tātam: q' prouocat vrinas fortē puocatione: et cū eo virtus subtilis: qua confert asinati et epilepsie. Et idē eodē li. et eodem capi. scdm translationem grecam. Siseleos radix quidē et fructus calefactiuum est intantum vt sufficiēter vrinatum sit pharmacū. Est autē ex subtilibus p tibus: vt ad epilepsias et orthomias competat.

Sera anc. Dias. Virtus eius est calefactiua i. radices et feminis. et qñ sumitur ex eis in potu. prouocat vrinas. et conferunt coartationi anhelantis i qua oportet hominem erigi: et asinā et suffocationi matricis. et prouocat mèstrua: et expellunt fetum. et cōferunt epilepsie et oibus doloribus interiorū mēbroz. et qñ sumitur de aliquo illoz: aut ex vtroqz cum vino in potu: confert tñsi antique et debilitati digestionis: et torsionibus ventris et debilitati epatis. et qñ sumitur ex ea cum vino et pipere preferuat et defendit hominē a frigore aeris: et ppter hoc confert itinerantibus in hyeme. et qñ boies et alia aialia comedunt de hac planta in tēpore coitus eoz: confert eis statim ad ipse gnandum. Et idē anc. Alben. mesuay. est ca. et sic. in si. scdi gradus. icidit et dissoluit hūozes phlegmaticos viscosos et congelatos: et propter hoc aperit vias omnes et cannales opilationis. et prouocat vrinam et menstrua. et confert asinati et omnibus egritudinibus phlegmaticis.

Scinus i. lentiscus. l. l. botim.
 Scinus vlcerum i. empetigo.
 Scindaminum i. agrifolium.
 Syrupus arelea i. de piris.
 Scilla. i. bulbos qui dicitur squilla.
 Sciniar i. lactuca alini.
 Syrupus diaquilon quid est: lege litteram diaquilon.
 Syrupus iuinibinus fit de iuinibus liquiriā et rebus maturantibus pectus: que inuenies i viatico.
 Scinifex i. sinifex.
 Sciston i. serum.
 Scirosis i. duricies.
 Sciposub i. alumen.
 Sarum. i. folium aque vel flos aque.
 Scianturam. i. coloquintida agrestis.
 Siracost i. manna
 Schirus. i. apostema quod ducit ad corruptionem membri: et est durum.
 Schirosis. i. apostema melancolicū sine dolore.
 Sfinichia i. dactili.
 Sfinichion idē quod supra
 Skinos i. lentiscus.
 Skirus. i. durus: et est proprie apostema durus: vt pulsus durus pot sic vocari.
 Skirans i. durus.
 Smirne basilicon i. myrta.
 Smirmon i. scolopendria.
 Smirra i. myrta.
 Smitica i. absterfina.

Smirma
Smirnix

ides quod supra.
i. vernix.

Cap. 652.

Smirnas Dias.

nas sine simlas. herba e sicut matrissit
nia: his aspera folia peridimio familia
cuius virge sex aut septem sūt sicut bati implican
tes se uicinis arboribus aut saxis. semē habet simi
le uis: qd qm̄ maturauerit nigrum colore facit cū
gustu submordaci: cui radix est dura et grossa. et
nascitur locis aquosis et asperis. semē eius ⁊ folia
ueneris occurrunt: nā si ante accipiantur uenena
non sinunt nocere. Dicitur at qd si ab infāte accep
ta fuerint uenena non sinunt sentire.
Spica nardi quid est: lege litteram simbel.
Spica syriaca idem quod supra.
Spica celtica quid est: lege litteram quam supra.
Spica montana quid est: l. litteram quā supra: et ē
quā cōiter uocabat celticam sed falso.

Cap. 653.

Spinachia Sera.

latine: grece a
spenach.
i. aggr. suis cap. aspenach.
Aspenach sunt frigida et
humida in fine primi gradus. leniunt ventrē. ⁊ cō
ferunt dolori pectoris et pulmonis qui sūt a cho
lera et sanguine. Nutrimētum eorum ē meli⁹ nu
trinēto atriplicis: ⁊ operatio eoz ppe operatio
nē eius. ⁊ sunt lenificatiua. ⁊ ipsius nutrimentum
melius ē nutrimento chrysolocane. ⁊ i ipsi ē uir
abstersina uel lauatiua. ⁊ uincūt cholera: ⁊ fortas
se restringunt sterus a iure eoz: ergo auferantur
a iure suo. ⁊ si comedantur cōserūt anbelitui ⁊ pe
ctori et pulmonis ca. ⁊ confert doloribus dozi con
sanguineis. ⁊ est lenificatiua ventris.

- Spica fetida i. cicuta.
- Spica inda. i. nardi: lege litteram simbel.
- Spica aleip idē qd supra.
- Spica aromatica idem quod supra.
- Spica nereiden i. romana.
- Spica asclira idem quod supra.
- Spica siluestris. i. su. Spica satich. i. spica inda.
- Spica lata quid est: l. litteram acul altar oeg.
- Spina babilonica quid est: lege litteram hec.
- Spine. i. simenia: lege litteram simenia.
- Spina arabica i. suchaa
- Spina egyptia idem quod supra.
- Spina iudica idem quod supra.
- Spina que uocat sinofbatus uel saccupalea: uel
rubus caninus quid est: l. litteram fet.
- Spina alba dicitur eodimū scdm̄ librum antiquū
de simplici medicina. ⁊ puo sic dicit: eo qd capizel
lum simile hz ericio marino: qui uulgariter uoca
tur launa lingua ecino mario: ⁊ ista ē que a Dias.
uocat acatiffence sic eum describēs: ⁊ ē bedeguar
Splu. i. gariofili. Stiterea. i. alumen.
- Stirates. i. storax. Stimeos. i. calcecaumenon.
- Sticados citrinū uel arabici qd ē. l. l. ascenkodos.
- Stingar fit ex radice cheisim ⁊ aceto. ⁊ quidaꝝ d.

cūt qd fit ex radice auiden et aceto et sale: ⁊ uocat
stigar.

- Stiptic⁹. i. austre: ⁊ stiptic⁹ ⁊ stricti⁹ uel dfficati⁹
- Stimeci. i. caputpurgia. Stipa. i. canna.
- Stiria. i. gutta. Sticos. i. ethica.
- Stibeos. i. scabiosa. Sturagen. i. scuragen.
- Stipticam. i. siccantium uel ponticum.
- Stipticum i. constrictum.
- Stigmata i. unguenta odorifera.
- Stinctus arbor quid est: l. l. botim.
- Stipterialistis i. alumen scissim.
- Stibens lapis est fulgens i se ⁊ splendes: ⁊ i metal
lis inuenitur colore similis plumbo. uirtuem simi
lem hz molibdis uel calcecaumenon Dias.
- Stiray. i. storax. Stiracos idem quod supra.
- Stica dulis i. barba touis.
- Stitillarū. i. scabica que est in coopertura oculi.
- Stigligi emblici conditi cum lacte.
- Stimar. i. napsus. Stipranstis. i. alumen.
- Stimeo est genus quoddam terre.
- Stincus animal quid est: l. l. kbule.
- Stignum i. eruca generatiua.
- Strignum quid est: l. l. hameb. Stritin. i. stricium
- Stricinum idem quod supra.
- Stricium i. stipticum.
- Striones sūt uermiculi qui oriuntur i dentibus.
- Solmontana i. sifeleos.
- Sorepi i. aristologia longa.
- Soldanella quid est: l. l. chabille.
- Soac ē arbor magna qd orit i egypto: quā ignoro
- Sofoclas. i. facedola auis. Solata sūt apostemata
- Solsequia. i. elistropia. Sota. i. iūci radix.
- Solmercia. i. ciclaminus. Sonoba. i. pinea.
- Sobolis. i. spica. Soauis. i. anisum.
- Soltira. i. saluatrix. Sortalimon. i. ambrosia.
- Sores. i. lac acetosum et coagulātū sine sale.
- Sonera. i. clolea quam deferunt pegrini a sancto
Iacobo.
- Solatru cuiuscumqz generis quid est: l. l. hameb.
- Sora. i. herba de qua fit alcali.

Cap. 654.

Sorbes Sera.

lib. aggre. cap. sorba. uirtus eius ē que
restringit ventrem fortiter.

Sal. scdo de alimentis cap. de sorbis. Sorba
et nespila stipticant quidē abo: mltō au
tez magis sorbis nespila: propter hoc influenti vē
tri magis conferens edulium est: palam quoni
am talium omnium comedere parū conuenit: nō
ut ficum aut vuarum copiose: neqz eniz ut alimē
to: sed ut medicinis ipsis indigemus magis.

Sal. viij. simplicium pharmacoz capitulo
de sorbis secundum translationem gre
cam. idria id est sorba: omnibus cognita est: terre
strem substantiam dominantem: ⁊ possidet me
dico subtili participat ei mixto. Et dicit eodem li
bro capi. quod incipit Nys id est arbor sorbe cui⁹
fructus uocatur a multis oya cū. y. littera. stiptica
picipat q̄litate: s; debilito: nespilo multū: q̄circa

et dulce est euz comeditur z minus nespiloz: ven
tris conspiciantur.
Sordicis pariet) balnei et alioz qd c.l.l.vafachi
Solbet.i.vna ex speciebus nūmali.
Solia.i.cor. Foucaria.i.realgar.
Sogos .i.congelatio.
Soleum calciamentoz qd c.l.l.galdacbeb.
Soda.i.dolor nellesio membra capite.
Sordicis semicupij balnei qd est.l.lafatarar.
Sorongenethenigi .i.fumus terre.
So'a.i.berba de qua fit alcali.
Sobran .i.efula.
Soldago.i.iris illyriaca vel eius flos.

Cap.655.

Soricis

Spes sunt due secunduz
Dial.capi.soricis secundū
translationē grecam.vna agrellis z h
nosa.altera apta est ad comedendum
ramulos angulosos habens et rufos: z inanes ab
ituz:et folia rara et scissa.virtus est ei stipitica non
multū: vnde stomachi estuationem et tumorē cō
pescit cataplasmatibus adhibita.succ^o eius glutin^o
morsū stomachi tollit.lac mulierib^o puocat.tumo
res ani et matricis spargit.folia eius z radice cata
plasmaib^o adhibita pcuratū stomachi mitigant.
Solidū ē pondus ponderās.3.iiij.5.
Solea piscis ē z quidaz vermis longus satis mul
tozum cubitoz in vtre bois nascens: qui nomiat
libricis latine: que Gal.noiat i li.de tyriaca cap.
scdo dicē: et maximū etiam et amplū lumbricaz
generatur: totum cibū assūpam depascens: et
ppter hoc macerantem tonz corpus mirabiliter
edicit ab intestinis. f. tyriaca bec. similiter nomia
tur in.l.cameleobante auctori. Gal. et Damascē
nus capi. mezereon nominant ipsos serpentes vi
serum: z alio nomine uocatur cingulum: pro cu
rij ipsius. l. burnam.

Sotber.i.fallus. Sotber.i.saluator.
Sorongem .i.bermodaculi.
Sosticiuz est a.xij.die iunij.
Soob.i.mutatio colonis que fit a sole vel a vento
in facie.
Scordo .i.allium vel taura.
Scordium idē qd supra.
Scordion.i.allium agreste.l.l.quam supra.
Scordium idem quod supra.
Scorda praessū.i.allium cōpositum ex allio et por
ro: p quo.l.l.quam supra.
Scotolidos .i.vmbilicus ueneris.
Scorpio quid c.l.l.natarab.
Scolis .i.vermis.
Scordomarus.i.stendeclear: z est extēso brachi
ozū z totius corporis.
Scotentis.i.fulconini. Scopus.i.signa.
Scob .i.mutationes colorum.
Scopa regia herba facti Jobanis pforata hype
ricō idem.l.l.infraricon.
Scolopendria.i.lingua.ceruina.l.l.secolafedion
est alia scolopēdria venenosa habēs folia sicut ce
terac: sicut apparet in.l.aplenon. Et est alia scolo

pēdria que nō ē herba s; vermis qd: ut apparet
in littera dipteris.

Scolimbeis .i.iringi.
Scorpion planta quid est.l.l.draganum.
Scorpio marin^o.i.quidā piscis vel qdaz aial pū
ctiois venenose notum degens i mari: qd nostro
ideomate vocatur voracena.
Scordariū.i.assa munda: aliqui dicūt qd est allin^o
Scotolic^o.i.vmbilic^o ueneris. Sordio.i.scordeo.
Scotatum quid est.l.l.dulb.

Cap.656.

Scorpiones

herba ē scdm
Dial.folia et
semē hīs similia caude scorpiōis: que
cataplasmatibus adhibita percussum
scorpij mitigat. Gal. viij.simp.pbar.Scor
z ueneris obstitit
Scolapa est lignum qdlibet vel festuca quale in
pede uel albi infigitur.

Scotobosis ul' scotomita.i.subita tenebrositas vi
sus non durabilis.
Scorpiozon.i.eltropiū. Scozia.i.squama.
Scozia argenti quid est.l.l.sclb.
Scobes ferri.i.scozia ferri. Scorodi.i.sobus.
Scotomatos .i.ferrum.
Scolim^o.i.cardi siluestres: z ē scolopias species.
Scolimora idem quod supra.
Scolifora idem qd supra.
Scolimas idem qd supra.
Scozia ferri.i.sqma ferri: quā fabi ferrarij o for
naci^o eijciūt globati.l.l.baid z l'raz aerugo ferri.
Scozia eris quid est.l.l.boas.
Scobes ferri idem qd supra.
Scrofa i.inneta. inde scrofula apostema: qd non
ouit solum. nā sicut scrofa raro facit vnuz fetū: sic
illud apostema raro ouit solum.
Scropilia qd sunt.l.l.coni: z sūt nuclei pinee: inde
diastrobilion. i. de nucleis pinearum.

Cap.657.

Scrofularia

castrangula :
strangularia
idē. Paulus cap. de scrofularia herba
ē hīs folia tenuia et subtilia: que cum
flectūt ut frangantur strident. Et ideo a multis
dī canlis stridulus. z radices sūt ei satis subtiles i
gbus adherent radices rotūde sicut anellone mū
date z albe mittētes lacque dic' f' scroful' medica.
Scropulus ē pondus granorū. xx.
Sfogos.i.spōgia. Schoboz.i.altea.
Smodes.i.sicomorū fruct'. Spōdilion.i.laureola
Spondilion .i.ostrea.
Spōdilion retinum. i. locus cathan. i. locus exteri
oz in directo cuius sunt renes.
Spongia marina quid est.l.l.affegi albach.
Spodion .i.cinis auri.
Spomium. i. cinis aqua macerans.
Spōgos. i. spōgia maria. Spodii qd c.l.l. abayfir
Sponsa solis .i.cicorea.
Spolin^o serpentis quid est.l.l. salchalbayleb.

Spora .i. vlcus fraudulentum.
 Spondogos .i. lanugo que in rosa siluatica nasci
 solet.
 Spongo est fuligo illa que fuit pofiligos: anteq̄
 caderet: et quid fit pofiligos lege .l. abayfir.
 Storack .i. gūma oliue.
 Storachja idem qd̄ supra. illud vocabulum poni
 tur i viatico cap. de dentibus putridis.
 Storax quid est .l. melachac.
 Stophillidos .i. refina pibi vel cortex
 Stoma .i. os: inde stomachus os ventris.
 Storax rubea .i. storax liquida.
 Stomas .i. adeps: inde scoatema .i. apostema multū
 humorem continens ad instar adipis: vulgari no
 mine dicitur lupina.
 Stodie .i. pinguedo intestinorū
 Strobilia pefopmena .i. nucleī pinearum.
 Strobilia .i. pinea.
 Strobilos .i. cortex refine pini.
 Suabē .i. spōsa solis. Summen .i. sinonum.
 Sufurios bemiul .i. iris.
 Supergeminē est nomen generale accidentis.
 Suobitū quid est .l. comarus.
 Sudur aliter sutter .i. zucarum.
 Sulfusio .i. cataracta. Sulatū .i. quasi scabies.
 Sutuchā .i. seperuina.
 Surumē .i. hermodactilus venenosus: lege .l. suru
 manum.
 Superciliū veneris .i. ambrosia uel millefolium.
 Suleich .i. sulach.
 Suma qd̄ est .l. fen. Suster .i. scotatum.
 Suluber .i. serpillum. Subeth .i. lapis adamas.
 Sumihon .i. quedam species apij: et est mains do
 mestico habens crus cocani ad albedinē declinē.
 Succinū .i. karabe. - Sucandā .i. tucia.
 Succudus .i. residentia tucie.
 Subet .i. quando hō grauitur dormit cum oculis
 apertis.
 Subeth achari .i. dormitionem vigilantium .l. lu
 beth sachari: et est idem quod supra.
 Surabietū est nomen cibarij: et e rasanata.
 Surabez idem quod supra.
 Lapi. 658.

Sumach la. ara. adiutor vel
 bario: gre. riskidin
Sera lib. aggre. cap. sumach an
 to. Dial. est. planta nascēs

i locis saxosis habēs folia lōga. et hz ramos altos
 et fructum i racemis: quoz color vergit ad rube
 dinē sanguinis. et grana sunt i racemis i magnitu
 dine granorum lenūsci et aliquantulū lata. et iuua
 mentum eius ē i cortice granoz. Et idem auctori.
 Hal. melius qd̄ est in tota arboze est cortex grani
 eius: et succus eius qm̄ existit in eo sapor stipticus.
 et virtus eius ē que in frigidat in secundo: et desic
 cat in **Hal.** vij. simp. pbar. cap. de sumach se
 cundum translationem grecam:
 qd̄ incipit riskitini. i. sumach fructuosa plantarū
 stipticat et siccā. vnde et sardones ad stipticandū
 et siccādū coria vtuntur hac planta: et p̄pterea no

minatur visobepfica .i. coriorum aptatua. Meli
 autem fructus eius maxime et succus ad vtilitatē
 veniant sufficientis auferre existentes qualitates.
 Concordat at̄ et totus qui secundū partes vsus se
 sui et secundum gustum. erit igitur et hoc pharma
 cum siccatum quidem in tertio gradu: ifrigida
 tium autem ex secundo.
 Suppurare .i. maturare. Sucturi .i. sepiua.
 Suffuset .i. pulueres qui sumūtur per se.
 Suffuf idem qd̄ supra.
 Sumachia .i. sumach.
 Surafiron .i. apium capestre: et apium perficuz.
 Sulfurata est species trifolij: vt apparet in littera
 andachuca.
 Sura ē grossa carnositas tibie.
 Sulenti sulemilet sūt ossa ex quibus componūtur
 digitū.
 Suginus est aial quoddaz: et est mus contrarius
 napello: et destruit oparationem eius cū comedit
 ex ipso .l. napellus.
 Sulien .i. species apis.
 Sumen .i. omentū vel zibus.
 Sumechucha .i. spine spondilis.
 Suabic .i. pulres de granato mūdato et fracto.
 Sasimū .i. oleum de lilio.
 Sulla .i. arteica: vel fm̄ quosdam est herba vulcis
 sima et placida equis qua calabzes ipignāt equos
 Succabegi .i. quoddā genus pulmenti acetosi: qd̄
 fit ex carne cocta cum aqua: cui miscetur acetum
 et crocus.
 Sumabin .i. manna confecta.
 Sumen .i. locus supra pectinē.
 Subeteni .i. facientium subet.
 Sulac ē egritudo cū qua cadūt pili palpebre cuz
 viricie.
 Sulatum .i. quasi scabies.
 Sucecebin .i. seperuina. Sual .i. sulla.
 Sulemet sūt ossa ex quibus cōponuntur digitū.
 Sudoz quid est .l. barach.
 Surcinā .i. caulis agrestis.
 Surugē .i. hermodactilus.
 Sumurion .i. apium siluestre.
 Suricon ē fex plūbi p̄ exitum ceruse: et est cerusa
 vsta: et e rubea. verum q̄ Mesue facit aliam con
 fectionē suricon: vt apparet i littera suricon: i qua
 de isto vocabulo cōplete tractatur.
 Sumachia .i. sapor factus ex sumach.
 Sucagena ē quoddā electuarium cordis cōfotta
 tiuū: qd̄ nominatur in viatico cap. de cardiaca.
 Suticion .i. testiculus vulpis: et est satyrion.
 Sucinacium vinum .i. fulnum.
 Superpasina .i. conglutinatorium.
 Subaltartaz .i. cōpositaz. Sudion .i. passer auis.
 Sufana .i. liliū. Subrepticopoz .i. vrinales.
 Sufini .i. liliū vel eius flos. Sues .i. porcus.
 Sibel .i. spica. - Suanum .i. electrum.
 Suctus .i. succus.
 Sumenet .i. obolus.
 Suffio .i. tibappirum.
 Sugia .i. cozūbum.

Supra affa quid est. l. l. basir.
 Sumbul .i. spica.
 Subedigi. i. sinerigi cum quo alij lapides perforantur.
 Sumach .i. macer.
 Suel .i. stella.
 Susti .i. piper.
 Sumerie .i. pastinaca.
 Sapoferreo .i. plumbum minutū uel antimoniu.
 Sulfur quid est. l. l. chibur.
 Sufati. i. caro mollis eueniens i teriozi parte palpebre: a qua nō cessat fluere sanguis niger et uiridis
 Sumazia .i. sumach.
 Succus liquiritie qualiter fit et quid ē. l. l. ligricia
 Sumule .i. marubium.
 Salen .i. medicina romana.
 Saccaron est quodam genus piscis.
 Sulfurata herba est sicut trifolium habens odorem sulfuris.
 Subeb. i. radix que est ut ignis stans in aere et apparens ut stella cadens.
 Sumekeit sunt quidam parui pisces cumel marinum.
 Suraba .i. suchaa.
 Subet sachari. i. quando subeticus stat oculis apertior: non uidet q: dormit stupidus.
 Suarturi .i. sempervina.
 Suramion. i. apium campestre: et dicitur persicū: et est agreste.
 Sucnugi. i. cibus ex aceto et croco.
 Sulatum. i. quasi scabies i cooertura oculi.
 Sicurion .i. testiculus muris.
 Surab .i. rubea.
 Suen. i. herba vnius palmi vel parum plus saporis habens salum cum acetositate: et similitat uermiculari: et utuntur ea tinctores in abluendo.
 Sucaminum .i. aproficus.
 Sufem .i. frenesis.
 Sulbem .i. sene.
 Suchel .i. stella magni capitis.
 Suc .i. gallia muscata.
 Subeth .i. piscis.
 Sutubegi .i. acetosum et grossum.
 Suchos fit qm mouetur aliquis in vnu locum.
 Suctutrition .i. testiculi muris.
 Sumic .i. nigella.
 Sulle .i. isopus.
 Sumen pinguedo pectinis vel pecten.
 Sucocarsus .i. siccum.
 Sulmiti. i. cecitas natus de nocte.
 Suricum .i. sericon.
 Suctum .i. sempervina.
 Suchaa quid est. l. l. cameleobombante.

Succaram arab. gre. conisa vel tenela uel conum: latie uero cicuta. Paulus cap. de cicuta. est planta cuius semen frigiditate sua est interimens: sed uino puro et calidius nocimento subuenitur.

Sera lib. aggreg. cap. succaraz vl coniza aunc. Dial. ē planta habens stipitem concauum: i quo sunt multi nodi sicut nodi feniculi: et ē multum maior feniculo. et hz folia similia folijs ferule habentia grauem odorem. et super stipite ei⁹ est corona in qua sūt flores albi. et est semen simile semini anisi: nisi qz est albius. et hz radicez nō multum infixam terre: que est frigida ualde. et bec radix occidit sua frigiditate. sed si bibatur uisuz purū ca. remediatur nocimento eius. et accipit corona huius plante cū toto semine anteqz deficcetur: et terit et exprimit succus: et siccat in sole: et administrat i collyris que fiunt ad sedandos dolores oculorum: et est optimum i hoc. et qn fit emplastrū cū eo sedat caliditatem et herisipillam et fornicam. Et qn terit bec planta cum suo semine aut cum folijs et fit emplastrum cū ea super testiculos abscedit pollutionem et gomozam. et si fiat emplastrum cum ea super uirgam: prohibet erectiones. Et qn emplastratur cum ea mamille mulierū prohibet ab eis lac. Et qn ponitur super testiculos puerorū: non sinit eos angere. Et quando ponitur sup mamillas puellarum: non permittit eas magnificari. Melior autē ex hac planta est illa que nascitur in crete insula et i

Sal viij. sim. pharma. cap. cibios et in atica. comum fm translatio ne grecam. Comum. i. cicuta: qm summe ē infrigidatue uirtutis omnes sciunt. Plin. conisa. i. cicuta que oibus nota est: cuius folia vipras et serpentes effugant: est frigida frigiditate mortali. Surumnum. i. hermodaculus uenenosus: qd uocat Dial. colircon.

Sera lib. aggreg. cap. such. quando accipitur ramich et adim gatur ei muscus cum alijs speciebus fit optima gallia: sicut apparet etiam in littera ramich. et licet hz alios plures sint modi confectiois gallicie: ille tamē ad uomitus constrictionem qui accidit propter humiditatem est efficacior. Et idē aucto. Alben me suay est stiptica: nam constringit uomitum qui accidit propter humiditatem. Et idem auct. Ra. est ca. et sic. in secundo gra. et est composita ex uirtutibus contrarijs. i. stipticitate et caliditate que acquirunt a musco et spe

Sera see que accidunt propter humiditatem: et retinet ventrem. et confortat stomachum et epar. Et sunt eius species quattuor. i. gallia muscata: et gallia ventrium: et gallia corij: et gallia aque. Et operatio gallicie muscate est qz accipias de meliori ramich et tere et cribra cum cribro pili mediocri i raritate et spissitudine: et confice malaxando bene: et misce cum eo parum olei de cheiri vel sisamini: et oleum de cheiri est melius: et dimicte sic nocte vna in uase suo: et mane accipe de musco meliori et tere et cribra: et accipe qm

vis ex eo: et misce etiam cum ramich trito et postea malaxa manibus bene: sicut malaxeretur pasta: et in forma trociscos ex eo in forma ossium daculozum: aut maiores si vis: et unge manum tuam sepe cum aliquo oleo: ne adhereat manibus: et dimitte super cribrum de pilo duobus vel tribus diebus: donec restringatur: post hoc perfora eas cum perforatorio ferreo: et fige in eis filum ex canapo: quod non sit subtile neque nimis grossum: et pone intra unquamque trociscum frustum ligni: ne se contangant: et suspende eos donec superuenerit eis estas et vtere. Et gallia quod magis morabitur et veterascit est magis odorifera et fortioris virtutis et melioris operationis. Et ista est melior alij speciebus qua aliqui oportet vti et miscetur ei species cum musco et sedis eorum admixtio nem erit amplior caliditas: propter hoc omisi narrare alios modos: sed plures iucuntur et secundum Desue et secundum Gal. unde gallia carionum est que fit cum corijs marsupiorum: quibus sit muscus: et gallia illa fit que ponuntur marsupia illa in aqua cum qua preparat et conficitur ramich. Et gallia ventrium est que inciduntur minutissime venter marsupiorum predictorum: et ponuntur cum ramich.

Such aleretbe. i. gallia magna vel regalis que ponitur in antidotario in. v. Huic.

Cap. 66i.

Sulach ara. gre. bar. la. vero rub. et sulach est quedam

Sera. Bal. i. rubus oibus est notus. folia eius et summitates recentes sunt composita in substantia sua ex substantia terrea frigida et aqua tepida. et sapor eius est stipticus. et virtus eius ifrigidat et desiccatur. et secunda cogluclinat. et decoctio eius tingit capillos.

Gal. vi. simp. phar. cap. batus secundum trallos. lationem grecam batus vel rubus folia quidem et cime necnon flos et fructus stiptica precipant qualitate manifeste: in hac tamen adinnicez differunt. Nam folia quidem et presertim mollia et noua plurimum precipant aquositate modicum sunt stiptica secundum eam rationem et summitates. unde masticata curant alcola et cetera que in ore vlcera sanant: et alia vulnera solidare potest. est. neorum complexio ex terrestri et frigida substantia et aquosa tepida. fructus vero que fit maturus: princeps est moderate caliditatis: saporis eius sit ut ostendimus dulcis: quare propter hoc necnon propter moderatam stipticitatem comestibilis non est molestus. Immaturus autem a frigida terrestri superat substantia: et ideo stipticus est et sic catinus fortis. et versus desiccatur: et reponitur desiccatione existens recente. sed et flos eiusdem est virtutis cum fructu ad dysenterias: ventris quoque fluxus necnon ad sputum sanguinis idoneus pharmacum. Radix autem cum eo que stipticat et non parca subtili partium substantia precipat: quare et lapides qui sunt in renibus.

Sera. que curat alcola: et vlcera oris que masticat: et curat alia vulnera. et decoctio eius tigit capillos. sed sapor eius fructus est

dulcis. et est humidus et ca. et imaturus est frigidus terreus: et sapor eius est puncticus: et desiccatur desiccatione forti. sed floris eius est sicut virtus fructus. et confortat vlcibus intestinoz et fluxui venteris et debilitati intestinoz et ani. sed radice eius est substantia subtilis. et sapor eius est stipticus: et ideo frangit lapides renis. et que fit emplastrum cum folijs eius curat vlcera huius capiti. Sed rubus canis que grece dicitur cinosbat: nocet decoctio eius fructus canis pulmoneis. et strigit fluxum menstruum: et radix eius est calidior ipsorum qua si fiat emplastrum extrahit spinas et alia ifixa corpori. et que fit emplastrum cum folijs suis recentibus prohibet apostemata. Et ideo autem Gal. fructus huius plante est stipticus stipticitate forti. Et folia eius sunt stipticitate pauca. et oportet que caueatur ab eo quod intra fructum est simile bombicino: que nocet multum canis pulmoneis. hanc speciem

Dias cap. Batus. Batus iuuenies si. l. l. Set. est oibus notus. virtus est illi stiptica et seratica. elixatura eius capillos ificit. ventrem abstinet. fluxum matricis mulierum strigit. moribus venenatis occurrat. tutas gingiuas a putredie seruat. tumores oris comescit: maxime si folia eius cum aceto masticata fuerint herbetes mundant. acotas capitis purgat. tumores oculorum et comdilatata soluit. emoroidibus subuenit supposita sicut nachis imposita medicatur. cardiacis opitulatur. succus huius herbe et astarum sole siccatus oia face re nonit. succus eius seminis manuri oibus causis oris vtiliter adhibetur. ventrem abstinet comestue. sed non maturus flos eius cum vino bibit: alia is et dysentericis prodest. flos eius albus est et caniculari oris vigenis. ipse quoque potui datus cum vino humoris fluore comibet. Illius cum melle oculoz limpiditatem medetur: atque igni acro. huius ergo folia et flores et mora leuiter strigunt. unde ad vucam et fauces prope videntur facere: quis omne pfluum idonee strigat. folia eius et cime masticata alcola et alia vlcera curat in ore et plagas gluclinat. mora eius matura sunt in se mediocriter calorem: imatura vero sunt frigida et terrestris retinet in se substantia: unde nimis desiccatur. Item puluis ex eo factus sicut et de flore eius plus desiccatur recentioribus. facit namque ad dysentericos et ad omne rheuma ventris et ad defecationem sanguinem expulsiuibus hic puluis datus vtilissimum medicamen est. Radix autem eius stiptica et leptomeris est: et ideo nefreticis dicitur lapides rupit. Species batus sunt due: vna cois: que dicta est que oibus nota est. Altera que appellatur idea siue cinosbat: que est rubositate maioris suprad. et est virtutis constrictiue. eius namque mollia germina siue thyrsi confusa et expressa succus dimittunt: qui sub sole relicto coquitur versus ad grossicem mellis: et datur ad ea que supra: succus eius cum vino et melle suprapositis superioribus prodest mora cum vino supra sapientiam nutrit: vi ab antiquis dicitur. leges eam mense iunij et iulij. cum melle et pane comtrita apata mirifice rumpit. lege de ista specie batus in littera Set.

Scurria. i. ablatio vinationis. Scura i. lacerta.

Scaua .i. suchas.
 Scupio ferrameo .i. petra argenti.
 Scuteram .i. fumus terre.
 Serupulus est .xx. granorum pondus.
 Sgufera .i. abrotani. Spumos .i. stringul^o auis.
 Spuma natri quid est .l. l. baurach.
 Spuriū vinū .i. aquatum quasi spurium.
 Sputum quid est .l. l. busach.
 Spuma maris quid est .l. l. zebus albach.
 Spuma argenti .i. lithargyrium.
 Squinatū quid est .l. l. adeber.
 Squinum quid est .l. l. quam supra.
 Squama ferri quid est .l. l. erugo ferri.
 Squilla quid est .l. l. baurifel.
 Squigibilis .i. vinū squillificū . hoc vocabulum po-
 nitur i littera cusa r i littera haud.
 Stupion .i. passer auis. Scupio .i. stagnū.
 Stupor ē qñ hō dormit stupidus ita q̄ cū magna
 difficultate excitat.

Cap. 66z.

S Turagen vel surumē ara.
 gre. achimeron
 colyticon: lat. vero hermodactil^o.

Sera lib. aggre. cap. turagen auc. Dias. stu-
 ragen siue turagen .i. hermodactilus
 est herba que floret i fine autūni. r est eius flos
 albus similis i figura sua flozi croci. deide emitit
 folia similia folijs bulbi: i quibus est hu. adherēs
 manui. r hz stipitem i lōgitudine vni^o palmi por
 rectū: cuius color est albus declinans ad nigredi-
 nē. r hz radicem cuius color ē niger ad rubedinez
 declinās. sed qñ auferitur cortex: apparet radix in-
 terius alba mollis dulcis saporis r plena humidi-
 tate: que grece vocat colyticon: vt apparet in pro-
 pria littera. Est aut radix ipsa rotūda similis cepe
 bulbi. r radix ipsa hz i medio sui scissurā ex qua
 egreditur stipes super quem est flos. multum nascit
 i loco qui dicitur chariur: i terris que dicuntur guagua.
 r hec radix r alia si comeditur occidit strāgulando
 sicut fungi. est enim comedentibus remedium lac
 boni.

Dias cap. de achimeron. dicit q̄ est li-
 num siluestre: r est interficiēs.
Et Sera auc. Hal. est alia que est alba itus
 idē r extra: r ista est melior: r hz virtu-
 tem laxatinam: r similiter aqua in qua bulierit:
 verum malus est stomacho. r confert doloribus
 iūcturarū r podagre. Exhibēdus est hūctibus iun-
 cturas molles r nimis humidās. Idem auc. mesa
 rugie. albus est bonus: sed rubens occidit nō quia
 nimis frigidus: ita q̄ narcoūset: q̄ si hoc esset non
 esset laxatiuus. Alben mesina. rubens occidit: s; al-
 b^o desiccet vlcera antiqua: r confert variolis. Da-
 bix r melior ex eo est qui est exterius r itegius al-
 bus. r qñ frangit est fractio eius facilis r non du-
 ra. niger vero r rubens. sunt abo iterficiētes.

Jo. mes hermodactil^o ē radix herbe mō-
 tane: r eius alius longus sicut di-
 gitus: alius rotūdus: sed melior est rotūdus. et e-
 ius alius albus: alius rubens: alius niger. sed meli-
 or ex his est qui ē albus vere albedinis intus r ex

tra: r qui est grossus r duriciei mediocri: alit aut
 facti mali sūt. Pau. cap. de hermodactilis. hermo-
 dactili ca. sunt r sic. i principio secūdi gradus. her-
 ba ē: r circa radices eius tuberositates inueniunt
 que colligi debēt r vsui referuari. i estate colligū-
 tur r referuatur: per annū vni^o seruari pōt. sūt aut
 eligendi qui sūt albi r solidi. hz aut virtutem dīso-
 lutiua: consūptiuam: attractiuā. purgant aut prin-
 cipaliter pblegma. cōtra arteticam et podagram
 chiragrā r iliacam passionē r morbos ex pbleg-
 mate non exiēte se. valet bñdicta acuta ex hermo-
 dactilis geraldodion: teodozicon: anacardia. r cō-
 tra sciaticam: podagram: r chiragraz succus feni-
 culi cū melle decoquatur: r cum tali melle dentur
 .z. ij. hermodactilozum r .z. i. feminis feniculi: et fi-
 at electuarium quod more benedictē pōt sumi. Et
 nota q̄ i dosi debent poni. .ij. vel .iij. hermodac-
 tili. Contra iliacam passionē fiat decoctio mellis
 addita aqua ne exuratur: r ne mel creat: ex illo
 melle additis. .z. ij. hermodactili r cinamomi def-
 puluis hermodactili. superfluam carnē cozodit.
 puluis ei^o conficiat cum sapone gallico: r liciniuz
 intinctū fistulis. i ponat etiā puluis ei^o cretico: con-
 ficiatur cū aliqua medicina cerebrum confortate
 r stuellum de bombace intinctū naribus imittit:
 cerebrū confortat. **Jo. mes** solutiōe edu-
 r polipum cozodit. **Jo. mes** cit pblegma
 grossū r a iūcturis pprie. r est medicina magna ar-
 teticē r podagre sūptus r catbaplastimus: r pprie
 cum farina ordei r vitellis ouoz aut mica panis
 pignis r vitellis oui. r vsus eius impiguat corp^o: r
 augmentū efficit i spermate. r est medicina bona
 vulneribus. abstringit. n. sordes coz: r cōsumit car-
 nes putridas in eis. Dosis eius ē ab aureo. i. vsq;
 ad duos. Conseruat aut per annos tres.
 Strutium .i. condēs.
 Strution idē q̄ supra.
 Struma. i. emozoida inflata vel ceca: que nibil sū-
 guinis emittit.

Sequitur de T.

Tabarzet. i. album q̄ fit i illa re-
 gione sic nominata.
Talles .i. gallia.
Taberzeta .i. smiraldus.
Tarabolus .i. artemisia.
Talk .i. stella terre: r sunt scalole
 lucide terre coloris nitri: inueniuntur i insula cypri:
 r vocatur lutum samium.
Tallus idē q̄ supra.
Talgates .i. artemisia. **Talaso** .i. herba fascoli.
Tacola qd est .l. laier almanam.
Taos .i. pauones.
Tarasis .i. conturbatio de fumo.
Talmon .i. oculus: inde butalmon r ophthalmia.
Tarugilos .i. plantago. **Taurion** .i. celidonia.
Tanagin .i. titumallus **Tachir** .i. papaner.
Tacucellum .i. vmbilicus veneris.